

APOKALYPS NU!

JUNI

2010

Juni

2010

1

Jaargang

2

SPECIAL FINANCIËLE CRISIS

- *Schuld en boete, de prijs voor ons geldstelsel*
- *Het mondiale misbruik van geldschepping --- en hoe het anders kan*
- *Financiële oorlogsvoering: de aanval op de euro en de werkelijke oorzaak van de crisis in Griekenland*
- *Wat Nu? Diagnose en toekomstperspectieven*

De Financiële crisis; is de moderne Godheid van zijn troon gestoten?

Geachte lezer.

In zijn boek: *Das Kranke Geld*, van G. Schweppenhäuser (1), waarin hij op zoek gaat naar het wezen van het geld en de noodzakelijke metamorfose van het moderne geldwezen, karakteriseert hij treffend onze tijd waarin hij de filosoof Hegel citeert:

“Onze tijd bezit het bijzondere, van alles en nog wat, van een oneindige hoeveelheid zaken weet te hebben, echter niets van God. Vroeger was het voor de geest van het grootste belang van God te weten en zijn natuur te doorgronden.....

Onze tijd heeft de behoefte getemperd zich met dit vraagstuk uiteen te zetten, dit vechten om inzicht. We zijn er klaar mee en het is terzijde geschoven.... Gelet op de inhoud van dit standpunt moet men dit als laagste niveau van vernedering van de mens beschouwen, en hij is des te hoogmoediger omdat hij deze vernedering tegelijkertijd als het hoogste goed beschouwd en gelooft zijn ware bestemming te hebben gevonden. Deze tijd acht het niet van belang om van een Christelijke God te weten want zij bezit reeds een nieuwe God: het Geld”.

En hierop voortbordurend gaat Sweppenhäuser verder:

“En aangezien men niet tegelijkertijd in God en het Geld geloven kan, wordt het Geld tot plaatsvervanger van God. En om de reden, dat het een metafysisch principe betreft, inhoud van een religie, heeft het ook de tendens tot doel op zich te worden. Men aanbidt haar niet, zoals de religieuze dat op een primitieve wijze doet, om iets van hem te verlangen, maar men aanbidt hem omdat zij het waard is om aanbeden te worden aangezien het de Godheid zelf is. De waarachtig “geld-gelovige” aanbidt het geld niet omdat ze er van alles mee kan kopen, maar omdat het zijn hoogste instantie, zijn Poolster, de zingever van zijn bestaan is. Men zal moeten toegeven dat het hier geen onbeschaafd bijgeloof zoals bij de fetisjisten en bedevaartgangers betreft maar om een afgodendienst met hoge sublimatiekracht, niet een platvloers materialisme, maar de demonstratie van een Geestelijk principe,

Apokalyps nu!

Jaargang 2. Juni 2010-nr.6

Contactgegevens

Apokalyps Nu!
T.a.v. Freddie de Mooy
Burg. Gratamastraat 14
9401 LG Assen

E-mailadres:
Info@apokalyps.nl

Fax: 0592-308449

Redactie:
Freddie de Mooy

Vormgeving:
Frank Gerritsen

Correctiewerk:
Thea Meijer, Koos Rosbergen, Corrie van der Zee

ISSN: 1878-8645

Abonnement Apokalyps Nu!

De prijs voor 5 nummers (1 jaar) is € 15
Steunabonnement € 25
Losse verkoop € 3,95.

Opgave geschiedt met bovenstaande contact gegevens via brief of e-mail.
Apokalyps Nu! is een vrij initiatief en werkt op non-profit basis. Giften zijn daarom van harte welkom.

Bankgegevens:

Freddie de Mooy
Banknr.: 390105244
Triodosbank Zeist

Michaël met draak

zoals bijvoorbeeld ook de duivel er een is. En al gauw verheffen zich in de steden, machtige heiligdommen genaamd "beurzen" en een schare van kleinere tempels, "banken" genaamd. Hierin wordt iets magisch, iets bovenaards, alomtegenwoordig, maar onzichtbaars aanbeden. Zogenaamde ingewijde priesters verkondigen haar Wil. Talloze gelovigen brengen er offervaardig hun bezittingen naartoe, waar met een heilig ontzag bezweringsformules in een vreemde taal worden gepreveld". Het Credo heeft plaats gemaakt voor het Krediet.

Tot op de dag van vandaag is de financiële crisis wereldwijd onderwerp van gesprek. Het begon in de VS met de crisis in de woningmarkt maar al snel werd duidelijk dat er veel meer aan de hand was. Banken dreigden om te vallen en zoals we in het geval van IJsland hebben kunnen zien, blijken zelfs staten failliet te kunnen gaan. De recente crisis binnen de EU waar Griekenland in het middelpunt staat laat zien hoe kwetsbaar het systeem ook binnen de eurozone is.

Wij hebben nog de luxe om ons er zorgen over te maken. Niet de armsten in de wereld. Zij die dikwijls te midden van oorlogsgeweld plotseling zien hoe hun dagelijks brood schrikbarend in prijs gestegen is, vechten hun eigen strijd om dagelijks te overleven. Is het immers niet zo dat daar waar ergens in de wereld te veel geld zich ophoopt, er op andere plekken te weinig is?

Twee voorbeelden die m.i. symptomatisch zijn voor het huidige wereldwijde financiële systeem dat door en door gecorrumpeerd is.

U en ik worden bij de benzinepomp plotseling geconfronteerd met stijgende benzineprijzen. Die auto van u moet nu eenmaal rijden dus u betaald gewoon de hoge prijs. Als u het zich kan veroorloven. Maar waar komt die hoge prijs plotseling vandaan? Een kwestie van vraag en aanbod zou u zeggen. Helaas, het spel wordt tegenwoordig anders gespeeld. In januari van het jaar 2009 lag de prijs van een vat ruwe olie rond de 42 dollar (ca 31 euro). Plotseling verdubbelde die prijs zich. Volgens de Amerikaanse en Britse regering maakt de hoge olieprijs duidelijk dat we weer in een opwaartse economische beweging zijn terechtgekomen en dat de vraag naar olie weer aan het stijgen is. U mag dus zelfs blij zijn met die hoge olieprijs! De werkelijkheid is geheel anders. Sinds het begin van de financiële crisis in 2007 is het oliegebruik per dag niet gestegen. De recente prijsstijgingen zijn uitsluitend het werk van speculanten. Hedgefonds en banken als Goldman Sachs en JP Morgan Chase

& Co steken enorme bedragen in zogenaamde "oil futures", termijncontracten van 30, 60 of 90 dagen. Hiermee wordt grootschalig gespeculeerd en kunnen zij enorme prijsschommelingen teweeg brengen. Speculanten hebben bijvoorbeeld op deze wijze de prijs van een barrel ruwe olie in juli 2008 tot een recordhoogte van 147 dollar weten te brengen. Met dit soort termijncontracten worden miljarden winsten gemaakt. Verliezers zijn de verbruikers en de bedrijven. Uiteindelijk vooral de armsten.

Voorbeeld twee:

Op 27 maart 2009 kwamen de 13 presidenten van Amerika's grootste financiële instellingen bijeen in het Witte Huis voor een ontmoeting met Barack Obama. De reddingsoperaties (bailouts) ten spijt bleek de aandelenmarkt in de laatste 7 maanden met 40% te zijn gedaald en bleken 4,1 miljoen banen in de VS te zijn verdwenen. Onder de bevolking van de VS rees grote woede over de bonussen van de financiële instellingen die ondanks alle kapitaalinjecties gewoon door bleven gaan. Was er voor Obama een historische kans om de machtige invloed van Wall Street aan te pakken? Hij had de Amerikaanse bevolking zeker achter zich.

De uitkomst van bovengenoemde bijeenkomst, op basis van de reacties van betrokkenen liet aan duidelijkheid niets te wensen over:

Witte Huis persvoorlichter Robert Gibbs: *"Iedereen moet meehelpen, we zitten allemaal in hetzelfde schuitje"*. Vikram Pandit, president van de Citigroup: *"ik heb de indruk dat we met zijn allen in hetzelfde schuitje zitten"*. President van Wells Fargo, John Stumpf herhaalde de mantra: *"de belangrijkste boodschap is dat we allemaal in hetzelfde schuitje zitten"* (we're all in this together).

Maar wat betekende dit "we're all in this together"?

Het was duidelijk dat men gekozen had elkaar te helpen. "Help me help you" had Obama het gezelschap voorgehouden. En ondanks de centrale rol die deze 13 bankiers en hun achterban hadden gespeeld bij het veroorzaken van de financiële crisis besloten Barack Obama en zijn adviseurs dat dit de banken waren waarop de toekomst van de Amerikaanse economie moest worden gebouwd. Net als zijn voorgangers

INLEIDING

SCHULD&BOETE

Juni

2010

4

jaargang

2

George W. Bush en Bill Clinton overigens.

Geen wonder. Al jarenlang worden de verkiezingscampagnes van congresleden en presidenten vooral gefinancierd door deze financiële industrie die zich in een tijdsbestek van dertig jaar tot de machtigste en rijkste industrie uit de geschiedenis van de VS heeft ontwikkeld.

In dit nummer van Apokalyps Nu! dat volledig gewijd is aan de financiële crisis, zullen diverse schrijvers, ieder vanuit hun eigen invalshoek, ingaan op de achtergronden hiervan. Het vraagstuk van het geld, zo zullen wij zien, is vooral een machtsvraagstuk en daarmee een politiek vraagstuk. Wie heeft het recht om de in de wereld circulerende geldhoeveelheid te bepalen? Waarom wordt aan het huidige financiële systeem zo dwangmatig vastgehouden? Welke spelers bepalen op dit moment het financiële spel dat gespeeld wordt en wat zijn hun drijfveren en mechanismen? Zijn er andere alternatieven mogelijk en wat is hiervoor nodig? De laatste artikelen van de hand van Ton Jansen, zijn afkomstig uit zijn in 2009 verschenen boek over de financiële crisis. Aangezien de inhoud van de artikelen niet aan actualiteit verloren hebben, acht de redactie plaatsing in dit nummer gerechtvaardigd.

Zo zullen wij zien dat het vraagstuk van de financiële crisis vooral een bewustzijnsvraagstuk is die een ieder, u en ik aangaat en ons allen verantwoordelijk maakt. In die zin is de financiële crisis niet een bittere pil waar we even doorheen moeten bijten. Het vraagt om nieuwe wegen die uitsluitend gegaan kunnen worden indien we bereid zijn met een andere kijk, met een ander bewustzijn, dit fenomeen tegemoet te treden. Zonder structurele, radicale hervormingen, zal er immers geen menswaardige toekomst zijn.

Fredie de Mooy

Pinksteren 2010

1. Hans-Georg Schweppenhäuser; Das Kranke Geld, Vorschläge für eine soziale Geldordnung von morgen; 1971 Radius-verlag; ISBN 3-87173-501-9

Schuld en boete, de prijs van ons geldstelsel

Hugo van der Zee

Nu de huidige financiële crisis met de toestand in Griekeland serieuzer proporties begint aan te nemen, neemt de verontrusting ook steeds meer toe. Nieuwsberichten over de herstellende economie lijken even opgeschort te zijn. Er is vooral angst dat de Euro in gevaar is. Er zijn harde woorden voor de Grieken. Die hadden hun zaken niet in orde, hebben gerommeld met de boekhouding en daarvoor willen wij niet opdraaien.

Er is minder aandacht in de media over de oorzaak van de crisis in Griekeland. Deze ontstond toen uitkwam dat de Griekse staatschuld veel groter was dan werd aangenomen. De hoofdoorzaak hiervan was dat Griekeland een groot aantal kredietpapieren in bezit had die nauwelijks waarde bleken te hebben. Deze kredietpapieren, gekocht van de Amerikaanse investeringsbank Goldman Sachs, waren schuldbewijzen van Amerikaanse hypotheeklen. Sinds 2007 zijn er meerdere Banken en investeerders die deze hypotheekpapieren in bezit hadden failliet gegaan. De hoge schulden in Griekeland konden nog lange tijd verbloemd worden doordat de Griekse regering, in samenwerking met Goldman Sachs, de boekhouding zodanig had ingericht dat de verliezen niet in de officiële cijfers voorkwamen.

De financiële situatie in Griekeland, een land met elf miljoen inwoners en een zeer bescheiden BNP is in zekere zin nog hanteerbaar. Wanneer de andere zuidelijke landen in gelijksoortige problemen zouden komen, dan zou de situatie niet meer te overzien zijn. Dit beseft men in Europa en na veel politiek getouwtrek is er uiteindelijk financiële hulp voor Griekeland (in de vorm van leningen) en worden er budgetten vrij gemaakt om eventuele andere landen bij te staan in geval van nood. De Portugezen, Spanjaarden en Italianen staan in de wachtrij om de rol van zondebok te krijgen.

Het is opmerkelijk dat een crisis in één sector (de huizenmarkt) in één land (Amerika) zo'n sterk effect heeft dat het de hele wereldeconomie kan ontwrichten. De Amerikaanse hypotheekcrisis staat niet simpelweg aan het begin van een domino effect maar blijkt een substantieel deel van de huidige financiële crisis te vormen. Één van de redenen dat deze enkele sector zo'n enorme invloed heeft is dat de wereldeconomie voor een zeer groot gedeelte om de Amerikaanse consumenten draait. Dit lijkt op het eerste gezicht vreemd want de Amerikanen

vormen slechts een klein percentage van de wereld bevolking. Het zou te verklaren kunnen zijn wanneer de VS een zeer productief land was en daarvoor zeer veel kapitaal vergaardde en hierdoor zeer grote koopkracht had. Maar dat is niet zo. De VS kennen weliswaar een hoog BNP maar deze wordt voornamelijk gevormd door de financiële markt. De handelsbalans van de VS is negatief (er wordt meer geïmporteerd dan geëxporteerd). De Amerikaanse koopkracht ontstaat voornamelijk uit goedkope en toegankelijke kredieten. Geen land ter wereld zou dit kunnen. Maar omdat de dollar de “wereld-reservemunt” is, is dit mogelijk. Het overgrote deel van de wereldhandel vindt plaats in dollars, de olieprijs wordt bepaald in dollars en de leningen van de Wereld Bank en IMF kunnen alleen in dollars worden afbetaald. Dit maakt de dollar kunstmatig sterk.

Een andere factor waardoor de hypotheekcrisis zo'n desastreus effect had is dat de waarde van de schuldbewijzen zijn 'opgeblazen'. Dit gebeurde als volgt. Hypotheekleningen werden verstrekt aan kopers die gewoonlijk niet in aanmerking kwamen voor leningen. Er werden nauwelijks voorwaarden gesteld en niet gekeken naar de aflossingscapaciteit van de lener. De huizenkopers gingen de leningen aan en de investeringsbanken waren nu eigenaar van de schuldbewijzen. Deze schuldbewijzen (derivaten) werden door de Banken gebundeld in pakketten die zodanig waren opgesteld dat de werkelijke waarde en de risico's moeilijk te doorzien waren. De boekhouding van de derivaten was meestal ondergebracht bij een dochterbedrijf dat gevestigd was in een land waar minder fiscale controle was, bijvoorbeeld op de Kaaiman eilanden. Deze vestigingen waren niet meer dan een postadres. Alle operaties vonden nog steeds in de VS plaats. De Banken lieten het pakket beoordelen door een gerenommeerde kredietbeoordelaar. Deze kende het pakket een waarde toe die vele malen hoger lag dan de werkelijke waarde. De Banken boden deze pakketten nu aan op de internationale financiële markt. Investeerders als Banken, bedrijven, pensioenfondsen, steden en zelfs landen werden uitzonderlijk lucratieve en solide deals voorgesteld. Eventuele twijfels werden weggenomen met het argument dat de Amerikaanse huizenmarkt al jaren lang een stabiele markt was. De hoge 'triple A' waarderingen van de kredietbeoordelaar leek de garantie te geven dat het inderdaad een solide investering was. In veel gevallen gaf de investeringsbank de koper advies hoe de pakketten op een creatieve manier in de boekhouding onder konden worden gebracht zodat het fiscaal voordelig was en niet makkelijk controleerbaar. Mede hierdoor werd een medeplichtigheid relatie

gecreëerd waardoor veel kopers (de latere slachtoffers) niet direct aan de alarmbel zijn gaan trekken.

Er werden dus goede winsten gemaakt en er werden bonussen uitgedeeld aan de makelaar, de investeringsbank en de kredietbeoordelaar. Het spel hield hier echter niet op. De investeringsbanken wisten zeer goed dat het uiteindelijk mis moest gaan. Met de kennis van de overwaardering van de schuldbekentenissen en met de informatie van de kopers van de schuldbekentenissen konden de Banken eenvoudig voorzien dat kopers in de problemen zouden komen. Met deze informatie hebben de Banken in de speculatieve sector gewed tegen de kopers (hun eigen klanten). Hoe dit in zijn werk gaat wordt duidelijk beschreven in de publicatie “Looting: The Economic Underworld of Bankruptcy for Profit” van de economen George Akerlof and Paul M Romer. In veel gevallen gingen de kopers inderdaad failliet en maakten de investeringsbanken en beleggingsfondsen nogmaals grote winsten. Een groot deel van de winst werd direct teruggestopt om nieuwe hypotheekleningen uit te geven.

De werking van deze fraude komt overeen met die van een piramide systeem. Net als bij een piramide systeem werden er in het begin zeer grote winsten gemaakt waardoor er snel nieuwe investeerders werden aangetrokken. Er waren tevens genoeg mensen die een huis wilden en bij de conventionele voorwaarden in de huizenmarkt niet terecht konden. In een razend tempo werden er hypotheekleningen verstrekt en zwaar overgewaardeerde derivaten in de financiële markt gepompt. De toenemende verliezen werden vooruit gestuwd als een golf, die uiteindelijk ergens moest breken. Toen dit gebeurde hadden de spelers die de constructie hadden opgezet de buit al binnen. En zo nodig hadden ze zich nog extra ingedekt met verzekeringen. De omvang van de handel was zo groot en de constructies waren zo complex dat het moeilijk te achterhalen was waar de risico's precies lagen. Wereldwijd bleven investeerders en Banken met de schuldpapieren zitten die niets meer waard waren. 'Junk' en 'toxic waists' worden deze papieren in het vakjargon genoemd. Voor de grote Banken was er nog geen nood aan de man. Onder druk van dezelfde Banken schoten de overheden te hulp. En uiteindelijk betaalde de burger de prijs. “Profits are private, debts are public” blijkt hier te gelden.

Deregulering

De vraag is hoe dit zo lang heeft kunnen doorgaan en waarom dit niet eerder een halt is toegeroepen. Één van de oorzaken is dat een aantal Amerikaanse wetten onder druk van de Wallstreetbanken in de afgelopen jaren zodanig zijn aangepast (of afgeschaft) dat de Banken vrij spel kregen om deze constructies in te voeren. Dit begon onder de Clinton regering. Mensen als Larry Summers (minister van Financiën onder Clinton) hebben zwaar gelobbyd om de wetten aan te passen ten gunste van de Banken. Onder Clinton's regering werd de Glass Steagal Act afgeschaft. Deze wet was juist ontworpen om speculatie en fraude in de financiële markt tegen te gaan. Een andere wet werd zodanig aangepast dat de verliezen in derivaten niet meer opgenomen hoeven te worden in de boeken. Hierdoor is het tot op de dag van vandaag niet duidelijk hoeveel schulden de Banken nu werkelijk hebben. Men hoort dat de Banken het nu weer "goed doen" maar naar alle waarschijnlijkheid zijn er nog astronomisch hoge verliezen. Ook de wet die toe moest zien op de kredietbeoordelaars werd aangepast. Het werd hierdoor voor de controlerende instanties in de VS verboden om onderzoek te doen naar de kredietbeoordelaars. Door het ontbreken van regelgeving en controle kregen de investeringsbanken en beleggingsfondsen vrij spel om frauduleuze constructies op te zetten en uit te voeren. De fraudes en faillissementen die de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden, zoals die van Enron, Madoff, AIG en Lehman Brothers, Bear Stearns, Freddie Mac en Fannie Mae etc. zijn voor een groot deel te wijten aan het ontbreken van regulering en controle in de financiële markt.

Vanaf het jaar 2000 nam de omvang van de fraude in de hypotheekmarkt steeds meer toe. Toen in 2007 de eerste faillissementen vielen hadden vele regeringen en gedupeerden nog geen besef van de werkelijke omvang van het probleem. De Banken en investeringsfondsen beweerden dat er van hun kant niets verkeers of illegaals was gedaan. Er was eenvoudig creatief geïnvesteerd en men had niet kunnen voorzien dat de gevolgen zo ernstig zouden zijn. Maar het feit dat er geen regulering is, wil niet zeggen dat piramide-systemen zijn toegestaan, en het verkopen onder valse voorwendselen van waardeloze schuldbewijzen is nu eenmaal fraude.

De instantie die bij uitstek de crisis had kunnen voorzien en actie had kunnen ondernemen (en daar ook verantwoordelijk voor was) is de Amerikaanse Centrale Bank (de Federal Reserve of de "FED").

De president van de FED, Alan Greenspan en hoofdreguleur van de FED Timothy Geitner beweerden dat ze de crisis niet hebben zien aankomen. Dit is opmerkelijk want veel economen en autoriteiten hebben sinds het begin van de fraude gewaarschuwd. Volgens William Black, econoom, financiële reguleur en expert op gebied van financiële fraude was de FED van het begin af aan van de fraude in de hypotheekmarkt op de hoogte en had de mogelijkheden en kennis om de fraude aan te pakken. Brooksly Born, de voorzitter van het CFTC, een orgaan dat toezicht houdt op de derivatenmarkt, had zeer goed door wat er aan de hand was en stelde in 2000 voor om de hypotheekderivaten-constructies te reguleren en controleerbaar te maken. Dit voorstel werd door Alan Greenspan en Larry Summers fel bestreden, ondanks dat er duidelijke signalen van grootschalige fraude waren. De FBI had vanaf het jaar 2000 tienduizenden aangiften van fraude in de hypotheekmarkt geregistreerd. De FBI besepte dat dit waarschijnlijk het topje van de ijsberg was omdat het overgrote gedeelte van de markt uit hypotheekbestanden bestond, en die werden nauwelijks gecontroleerd. In september 2004 maakte de FBI publiekelijk bekend dat er een grootschalige fraude met hypotheekbestanden plaatsvond die een zeer ernstige crisis zou veroorzaken, wanneer er geen maatregelen zouden worden genomen. Hetgeen niet gebeurde.

Alan Greenspan wast zijn handen in onschuld

Het was pas kort geleden dat een grote investeringsbank (Goldman Sachs) voor het (burgerlijk) gerecht is gedaagd. De documenten en e-mails die zijn vrijgegeven geven aan dat het wel degelijk om fraude gaat. Men was op de hoogte van de onderwaardering. Goldman Sachs heeft consequent tegen zijn klanten gewed en er zijn miljoenen dollars overgemaakt aan kredietbeoordelaars. Het is nog niet tot een veroordeling gekomen en er zijn geen topfiguren verhoord. Zoals bijvoorbeeld Stephen Friedman, adviseur van Bush en voormalig voorzitter van de Goldman Sachs. Friedman was in dezelfde periode voorzitter van de New Yorkse Federal Reserve (één van de twaalf Banken waaruit de Federal Reserve bestaat). Of Robert Zoelnick, tevens adviseur onder Bush, die na een dubieuze loopbaan als adviseur bij Enron en vice president bij Fannie Mae hoofd buitenlandse relaties bij Goldman Sachs werd. (Zoelnick is nu president van de Wereld Bank). Dan is er Hank Paulson, minister van financiën onder Bush en ex-directeur van Gold-

man Sachs die het “reddingsplan” voor de Banken er bijna eigenhandig heeft door gedrukt.

Goldman Sachs staat nu onder staatstoezicht maar het is de vraag is of dit werkelijk wat oplevert. Vooral snog levert het Goldman Sachs alleen voordelen op. De Bank kan nu lenen tegen zeer lage rentes, betaalt minder belasting en voor eventuele verliezen staat de Amerikaanse regering borg. Dit terwijl Goldman Sachs geen gewone Bankdiensten levert, ze hebben geen pinautomaten of kantoren waar klanten rekeningen kunnen openen en operaties kunnen doen. Het blijft een gokinstituut en het gokken gaat gewoon door. Gezien de grote invloed die Goldman Sachs heeft in de politiek is het niet waarschijnlijk dat de handelswijze van de Bank werkelijk ter discussie zal staan.

Na de overwinning van de democraten had de nieuwe regering van Obama alle kaarten in handen. Zonder door lange procedures van wetsvoorstellen te hoeven gaan had Obama de financiële sector kunnen aanpakken door de juiste mensen aan te stellen. Vele goede economen en specialisten waren bereid om deze functies aan te nemen. Zo had Obama bijvoorbeeld personen als de eerder genoemde Brooksly Born aan kunnen stellen. In plaats daarvan stelde hij personen als Patrick Parkison aan (als toezichthouder van de FED). Patrick Parkinson was ironisch genoeg de man die door Alan Greenspan was aangesteld om de voorstellen tot regulering van de hypotheek derivaten van Brooksly Born onderuit te halen. Hetgeen hij met succes deed. Parkison heeft lange tijd volgehouden dat er geen enkel probleem was in de hypotheek derivaten markt en stelde dat de waarderingen van de krediet beoordelaars betrouwbaar waren. Dan had men kunnen denken dat Obama een minister van Financiën (treasury secretary) zou aanstellen die het falen van de FED aan de kaak zou stellen. Voor deze post koos hij echter Timothy Geitner, de ex-president van de FED die volledig heeft gefaald in het erkennen en aanpakken van de hypotheek crisis. Als nieuwe directeur van het CFTC, het orgaan dat de derivatenmarkt moest gaan aanpakken, koos Obama Gary Gensler, een investeringsveteraan met een 18 jarige loopbaan bij Goldman Sachs en bekende tegenstander van regulering. Obama koos Larry Summers als zijn “chief economic adviser”. Larry Summers was verantwoordelijk voor de deregulering onder Clinton en bekleedde daarna een post bij de Citigroup. Als hoofd van het belangrijkste financiële controle orgaan, de OCC, koos Obama John Dugan, een lobbyist van de Banken die tevens een grote rol had in de deregulatie. En als klap op de vuurpijl hernoemde Obama Ben Bernanke als voorzitter van FED. Bernanke wordt als één van de architecten van de Financiële structuur gezien die leidde tot de crisis.

Dus in plaats van het berechten van de personen die

verantwoordelijk waren voor de crisis werden deze beloond met sleutelposities in de nieuwe regering. (De enige Bankier die werkelijk is veroordeeld is de “klokkenluider” Brad Birkenfeld). Veel personen die werkzaam waren in de financiële sector onder Bush en medeverantwoordelijk waren voor de crisis behielden hun post. Deze aanstellingen bevestigden de belangenverstremming tussen Bankwereld en politiek in de VS. Het is niet verwonderlijk dat de Obama regering hierop geen uitzondering maakt. Meer dan enige andere president ontving Obama financiële steun voor zijn campagne van de Bankwereld en zelfs direct van de krediet beoordelaars. Het is dus niet te verwachten dat vanuit deze regering een serieus initiatief tot regulering en hervorming zal komen.

WHY TOO BIG TO FAIL?

How the regulatory system failed the American people.

KAYE BONNICK

Behalve de enorme invloed op de politiek hebben de Banken nog een extra troef en chantage-middel in handen. Namelijk het feit dat ze ‘te groot te zijn om te falen’. Wanneer de grote Banken failliet zouden gaan zou dit de financiële markt kunnen destabiliseren. Dit argument wordt veelvuldig gebruikt door de Banken. Het zou dus logisch en bevorderlijk zijn de Banken op te splitsen in kleinere overzichtelijke Banken. Maar het tegendeel gebeurt. Veel Banken voegen zich samen tot niet te stoppen kolossen. Ook de macht van de Centrale Bank, de FED, die overigens een privé onderneming is met een geslo-

ten boekhouding, is op het moment groter dan ooit. De Amerikaanse regering werkt aan wetsvoorstellen maar deze pakken niet de structuur van het probleem aan. De oorzaak van de krediet crisis is nauwelijks een bespreekbaar onderwerp. Voor onderzoek naar de krediet crisis eind jaren 80 was een zes maal zo groot budget beschikbaar dan voor onderzoek naar de krediet crisis nu. Terwijl deze in omvang tientallen malen groter is. Vanuit politieke hoek komt er veel retoriek en vooral beloftes. Zo beweerde Obama onlangs tijdens een felle redevoering dat hij de bonussen hard ging aanpakken. Dit klonk wellicht hoopvol voor de burgers, maar bij de Banken en investeerders zal het op zijn hoogst een glimlach hebben veroorzaakt. Enkele dagen na zijn uitspraak werd een wetsvoorstel om de bonussen te reguleren afgewezen door de directeurs van de financiële organen OCC (John Dugan) en het OTS (John Bowman), beiden aangesteld door Obama. Dit nieuws ging niet de wereld over. Er blijkt dus geen enkele aansprakelijkheid te zijn voor de Banken en het is het weer 'business as usual'. Het wachten is op de volgende crisis.

De handel in derivaten is gegroeid van 100 biljoen per jaar in 2002 naar 600 biljoen per jaar nu. Daarmee is de handel in derivaten ongeveer tien maal groter dan het totaal van het BNP van alle landen ter wereld samen. De waarde van deze derivaten (claims op goederen) is vele malen groter dan wat de werkelijke goederenmarkt kan opbrengen. Wanneer het vertrouwen in de claims wegvalt ontstaat er onvermijdelijk een crisis. Wat in het verleden nog "bellen" (bubbles) waren zijn nu ware tijdbommen geworden. Nadat de technologie "bel" klapte in 2000 richtte de speculatieve markt zich op huizenmarkt. Toen deze markt in 2007 uitgemolken was kwam de aandacht op de olie en daarna de voedselmarkt. De sterke stijging van de prijzen van mais, soja, rijst in de afgelopen jaren is in grote mate toe te schrijven aan de speculatie, en in veel mindere mate aan de werkelijke vraag en productie-capaciteit. Volgens een rapport van de VN zijn 130 miljoen gevallen van honger het directe gevolg van de prijsstijgingen van voedsel gedurende de afgelopen jaren.

Het basis principe van speculatie is vrij eenvoudig. Het grootschalig inkopen van derivaten veroorzaakt tekorten en daardoor prijsstijging. Het massaal verkopen veroorzaakt een prijsdaling. Op deze manier veroorzaakt men prijs "schommelingen" en maakt men grote winsten door op de juiste momenten te kopen en verkopen. Door gelijktijdig in valuta en aandelen te handelen die gerelateerd zijn aan de derivaatmarkt

worden de winsten nog versterkt. Via de media, die onder sterke invloed staan van de zelfde investeerders, kunnen de schommelingen beïnvloed worden door het zaaien van paniek of juist het onthouden van informatie. Dit alles heeft natuurlijk niets meer met economie te maken. Het is roof op grote schaal en richt enorme schade aan. De hoofdrolspelers zijn Banken als Goldman Sachs, JP Morgan Chase, Bank of America en City Bank. Deze instellingen hebben vaak een geschiedenis van wangedrag en illegaliteit. Zo is de City Bank meerdere keren veroordeeld voor het witwassen van enorme bedragen. Deze boetes worden eenvoudig als onkosten ingeboekt. De werkwijze van deze instellingen beperkt zich niet tot het ontlopen van wetten en niet nakomen van verplichtingen maar heeft meer weg van de wijze waarop criminele organisaties te werk gaan, met fraude, omkoping, chantage en intimidatie.

Crisis in de eurozone

Terug naar Europa. Het is duidelijk dat Griekenland, een klein land met een financiële zwakke positie een ideale kandidaat voor de hypotheekfraude was. Net de Aziatische crisis waarbij de hedgefondsen zich op de zwakkere economieën richtten om daarna enorme winsten op de wisselkoersen te maken stortten de hedgefondsen zich nu op de Euro. De koers van de Euro daalde snel, mede door de kredietboordelaars die de waardering van Griekse staatsobligaties lieten kelderen en de paniekberichten die de media verspreidden. De terughoudendheid van de Europese politiek om in te grijpen was koren op de molen van de speculanten. Het werd duidelijk waar de zwakke plekken van de Euro liggen. Europa heeft een gemeenschappelijke munt maar er is geen gemeenschappelijke politiek die achter de Euro staat. Europa blijkt nog steeds een cultureel, politiek en economisch mozaïek te zijn. Doordat Griekenland deel uitmaakt van de Eurozone kon men niet terugvallen op een waardevermindering (devaluatie) van een nationale munt. Dit zou een logische maatregel zijn geweest. Engeland heeft de afgelopen jaren kritieke financiële situaties kunnen afvangen met een

devaluatie van de Pond. De Euro bleek niet de nodige mechanismen te hebben om een crisis aan te kunnen pakken. Er werd hoopvol gekeken naar Duitsland als redder. Maar Duitsland, als tweede grootste exportland ter wereld, vaart wel bij een zwakkere Euro en stond dus niet te springen om in te grijpen.

Door het gebrek aan middelen en samenwerking werd besloten de hulp in te roepen van het IMF dat nu bijdraagt aan het noodplan. Hiermee wordt de dollar de Eurozone binnengehaald. Dit is niet zonder risico. De politiek van het IMF wordt in grote mate gerund door Washington. Wat betekent dat de financiële oplossing vanuit de zelfde invloedssfeer komt als waar de problemen zijn veroorzaakt. Hoewel men hier over kan discussiëren valt het niet te ontkennen dat de politiek van het IMF desastreuze consequenties kan hebben. Het IMF is opgericht na de tweede wereldoorlog met als doel de landen weer economisch op de been te helpen maar gaat nu volledig aan dit doel voorbij. Aan de leningen van het IMF zijn zware voorwaarden verbonden en het IMF kan volledig ingrijpen in het nationaal beleid van de landen aan wie de leningen worden verstrekt. Het IMF heeft sinds haar bestaan meer dan honderd landen economisch ontwricht. Door de harde voorwaarden van de leningen hebben de meeste van deze landen hun schulden alleen zien toenemen en worden zodoende verplicht om hun land in de uitverkoop te doen. Door de zwakke positie hebben de landen geen andere keus dan het exporteren van grondstoffen en arbeid tegen bodemprijzen.

Maar Griekenland heeft nauwelijks grondstoffen en het is niet waarschijnlijk dat de Grieken voor een paar Euro per dag zullen willen werken. De gemiddelde Griek voelt zich niet verantwoordelijk voor de crisis. Men heeft niet massaal huizen, auto's en LCD TV's gekocht. De Grieken voelen zich, niet onterecht, slachtoffer van corruptie. Griekenland heeft inderdaad meer uitgeven dan dat het kon, maar niet zo zeer aan wegnetten of het verbeteren van de gezondheidszorg. Griekenland had al financiële problemen voordat het zich bij de Euro aansloot. In feite was het dankzij de financiële constructies die met behulp van Goldman Sachs zijn opgezet dat er aan de strenge voorwaarden van de toetreding tot de Euro werd voldaan. Daarnaast is er de afgelopen tien jaar veel geld verdwenen door corruptie binnen de regering en er zijn enorme bedragen besteed aan militaire uitgaven (ongeveer drie keer het Europese gemiddelde). Nadat de socialistische regering van Papandreou de verkiezingen won bleef men opmerkelijk genoeg Goldman Sachs als adviserende Bank aangehouden. Dit kan verklaren dat vanuit de huidige regering nauwelijks enig kritiek op Goldman Sachs komt. Er zat voor de regering van Papandreou niet veel anders op

dan de lening van 110 miljard Euro te accepteren. Dit betekent dat elke Griek een schuld van 10.000 euro heeft (ongeveer een jaarsalaris). Een gezin met 2 kinderen zal dus een schuld van 40.000 euro moeten opbrengen. Met de hoge rentes en lage salarissen is het onwaarschijnlijk dat Griekenland de schuld zal kunnen aflossen. De vraag is wat er dan gaat gebeuren. De rek is er al lang uit en Griekenland is geen derdewereldland dat zich eenvoudig laat uitbuiten. De Griekse vakbonden zijn zeer goed georganiseerd en er zijn grote sociale militante bewegingen. Europa kijkt angstig toe, wat als de Griekse crisis overslaat naar de andere landen?

Met deze angst is de solidariteit binnen Europa ver te zoeken. Het is frappant dat het land dat Europa haar naam gegeven heeft nu aan het begin van de Europese identiteitscrisis staat. De landen die hun zaken in orde menen te hebben willen niet opdraaien voor de "probleemlanden". Maar voor veel van deze landen ziet het er ook niet zo rooskleurig uit. De huidige financiële crisis is nu eenmaal een wereldcrisis. Voor de grondoorzaak van het probleem zal men dan ook moeten kijken naar het internationale financiële stelsel. En daar maken wij deel van uit. Europa is geen eiland. De Europese Banken zijn sterk gericht op de Amerikaanse Banken en met het binnenhalen van de IMF zal Europa nog sterker met het Amerikaans beleid zijn verbonden.

Hoewel men verwachtte dat de hoog overgewaardeerde dollar onder druk zou komen, staat de dollar nu juist sterker. De onzekere koers van de Euro heeft als direct resultaat gehad dat de financiële markt vluchtte naar de dollar. Maar dit betekent slechts uitsstel van executie voor de dollar. De ballon is zo groot dat hij onvermijdelijk eens moet klappen. De vraag hoe en wanneer dit zal gebeuren is een sleutelement in de financiële strijd die plaats vindt op wereldniveau. De VS en China zijn hier de hoofdrolspelers. Het zijn beiden grote machtsblokken en kennen beiden enorme excessen. Maar beide landen zijn sterk van elkaar afhankelijk. China financiert een groot deel van de Amerikaanse staatschuld (door het kopen van staatsobligaties) en de VS zijn grootimporteur van Chinese goederen. Maar de koopkracht in de VS daalt (en daarmee de import) en China is steeds minder makkelijk bereid de VS kredieten te verstrekken. Wanneer de afhankelijkheid tussen de VS en China vermindert is de kans groot dat de landen een koude oorlog politiek zullen voeren. Maar deze zal anders zijn dan de vorige koude oorlog. Gedurende de koude oorlog van de vorige eeuw hadden economische

besluiten in de USSR weinig invloed op de wereld-economie. Maar dit is in de huidige globale economie anders. Er is geen “berlijnse muur” meer en het is niet ondenkbaar dat de wereldeconomie het strijdtoneel wordt waar de mogendheden zich met “financiële massavernietigingswapens” zullen bestrijden.

In zo'n situatie zal de roep om hervorming van het financiële systeem toenemen. Hervormingen zijn natuurlijk broodnodig maar het gevaar bestaat dat men door de chaos snel geneigd zal zijn voorstellen te accepteren zonder goed naar de consequenties te kijken. Bijvoorbeeld een voorstel tot het invoeren een centraal geleide wereldeconomie met één wereld-munt. Dit lijkt een doembeeld maar deze plannen liggen al op tafel. De SDR (Special Drawing Right) een creatie van het IMF, is al een wettig betaalmiddel en wordt actief gepromoot. De gebruikte retoriek lijkt direct te zijn overgenomen van de Euro-promotie in de negentiger jaren. We leven nu eenmaal in een globale wereld en daarin zal een globale munt effectiever en minder bureaucratisch zijn. De BIS (Bank of International Settlements), ook wel de “Centrale Bank van de Centrale Banken” genoemd, is al begonnen met het omzetten van haar financiële middelen naar SDR's. De BIS, opgericht in 1931 en gevestigd in Basel, is feitelijk een zeer ondoorzichtige organisatie bestaande uit privé ondernemingen. De BIS komt weinig in de publiciteit maar het is binnen deze organisatie dat de grote beslissingen in de wereldeconomie worden genomen. Twee keer per maand komen de ministers van 40 Centrale Banken samen in Basel. Sinds het “Basel II” akkoord van 2004 vallen de meeste Centrale Banken onder de regelgeving van de BIS.

Het zal er op aankomen om wakker genoeg te zijn. Gelukkig is het juist in crisistijden dat mensen met een frisse blik naar de problemen kijken. De meeste schulden zijn aangegaan doordat Banken eenvoudig negatief zijn gaan staan, zonder werkelijk reserves in kas te hebben (fiduciair geld), en in de speculatieve sector zijn de schulden nog eens opgeblazen. Men zou zich eens kunnen afvragen, nu iedereen schulden lijkt te hebben, aan wie men deze schulden eigenlijk heeft, en in hoeverre deze schulden rechtmatig zijn.

Er zijn echte vernieuwingen nodig en deze zullen logischerwijs uit de handelseconomie zelf komen. Deze gedachte sluit aan bij de uitspraak van Einstein dat problemen in de wereld niet opgelost kunnen worden met het denkniveau dat de problemen veroorzaakt heeft. Er zijn de afgelopen jaren wereldwijd veel vernieuwingen ontstaan. Zoals bijvoorbeeld

geld-en krediet- netwerken waarbij de kosten van de kredieten in relatie tot de risico's staan. Deze netwerken zijn gericht op werkelijke handelstransacties en de deelnemers hebben medezegenschap over zaken als winstdeling en investeringen. Steeds meer mensen uit de financiële sector zien dat deze vernieuwingen geen utopie zijn. De president van de Bank of England (de Engelse Centrale Bank) Mervyn King stelde in 1999 dat het zeer goed mogelijk is dat er in de toekomst gedecentraliseerde netwerken zullen ontstaan waar mensen onderling betalingen kunnen uitvoeren. Volgens King zouden deze netwerken de Centrale Banken overbodig maken.

Hugo van der Zee is IT-manager in Zuid-Amerika bij de organisatie STRO (www.socialtrade.org) en verantwoordelijk voor Cyclos, open source online-bankierssoftware (www.cyclos.org)

Bronnen:

Confessions of an economic hitman
John Perkins

Economic and social effects of financial liberalization
Jayati Ghosh

The best way to rob a Bank is to own one.
William Black

Looting: The Economic Underworld of bankruptcy for Profit
George Akerlof and Paul M Romer

Challenges for Monetary Policy: New and Old
Mervyn King (Governor Bank of England)

How Goldman secretly bet on the U.S. housing crash (Gregg Gordon)
<http://www.mcclatchydc.com/2009/11/01/77791/how-goldman-secretly-bet-on-the.html>

Goldman Sachs alumni in financial institutions around the world
<http://news.muckety.com/2008/10/10/goldman-sachs-alums-oversee-financial-institutions-around-world/5681>
Taking Hard New Look at a Greenspan Legacy <http://www.nytimes.com/2008/10/09/business/economy/09greenspan.html>

Proposals for Effectively Regulating the U.S. Financial System to Avoid Yet Another Meltdown
Gerald Epstein & James Crotty
http://works.bepress.com/gerald_epstein/1/

Bretton Woods—Original Intentions And Current Problems
http://findarticles.com/p/articles/mi_hb5823/is_4_18/ain28799791/?tag=content;col1

FBI waarschuwt voor hypothecaire fraude en crisis in 2004 (CNN)
<http://edition.cnn.com/2004/LAW/09/17/mortgage.fraud/>

Glass Steagall Act
http://en.wikipedia.org/wiki/Glass-Steagall_Act

What does a trillion (nl: biljoen) look like?
<http://www.pagetutor.com/trillion/index.html>

Stop gambling on hunger
<http://stopgamblingonhunger.com/>

Het Mondiale Misbruik van Geldschepping – en hoe het anders kan

Door Patrick Steensma

De huidige situatie met Griekenland en de Euro heeft weer veel stof doen opwaaien en grote vraagtekens gezet bij de praktijken omtrent de Euro en in de financiële wereld. De al een tijdje spelende wereldwijde financiële crisis heeft tot nu toe veel van zijn mankementen laten zien. De meest fundamentele is echter nog steeds niet aan bod gekomen: de grondslag en werkwijze van de gehanteerde geld-systemen zelf. Pas als dit geheel en grondig wordt doorzien wordt duidelijk in welk drijfzand-gebied de huidige economie met dit geld-systeem zich bevindt en kan er constructief gewerkt worden aan gezondere alternatieven. Daarom is dit artikel geschreven.

Vele valuta schudden op hun grondvesten. De US-Dollar gaat op en neer, terwijl de VS een nagenoeg virtuele staatsschuld van meer dan \$ 12 biljoen heeft. De EURO heeft voor een ver(drie-)dubbeling van de prijzen van levensonderhoud gezorgd. Door de invoering ervan zijn de landen van de EMU definitief overgestapt op het geld-systeem dat ook ten grondslag ligt aan de Amerikaanse Dollar en het Britse Pond. Nagenoeg elk land in de wereld werkt met zo'n geld-systeem. De laatste eeuwen zijn die systemen een steeds dominantere rol gaan spelen, met als gevolg het toe-eigenen van steeds meer politieke en economische macht in de handen van het internationale bankwezen. Dat zijn privé-ondernemingen, die een monopolie op het scheppen van geld bezitten dat ze creëren uit het niets en er toch een schuld en rente aan vast koppelen, terwijl ze zich tevens grotendeels kunnen onttrekken aan democratische controle. Dit artikel gaat erover hoe deze malafide praktijk zover heeft kunnen komen, wat die eigenlijk behelst, de gevolgen ervan en de andere mogelijkheden die er zijn.

De Bank van Amsterdam

Geld is van origine een rekeneenheid om de basis van de economie, de ruilhandel, te bemiddelen en de waarde van de te verhandelen goederen uit te drukken. In het geldsysteem van het Romeinse Rijk (RR) lag het recht van munt slaan en uitgifte exclusief bij de staat.¹ De strikte vuistregel die hierbij werd gehanteerd, was dat de uitgifte werd beperkt totdat de waarde steeg tot boven de waarde van het metaal zelf. Opmerkelijk is dat vanaf de tijd van Julius Caesar tot de val van het RR de

waarde verhouding (de ratio) van goud:zilver constant 1:12 was gebleven. Vanaf de val van het RR tot in de 17e eeuw kwam het recht van munt slaan en uitgifte bij de vorsten van het westelijk deel van Europa terecht, alsook het zelf bepalen van de ratio. Door hun onderlinge strijd op dat gebied leidde dit veelal tot waarde vervalsing en werden velen hier de dupe van. In de 11-13e eeuw vormde de Tempeliers nog een verhaal apart. Om toegelaten te worden tot de orde moest je je bezit overdragen aan de orde, die ze dus ook moesten beheren. Doordat deze orde en haar beheers-stations over heel Europa waren verspreid ontstond vanuit de behoefte tot veilig kunnen reizen het idee van de Bank-wissel. Daarmee kon je in elke Tempeliers-bank je wissel verzilveren. Mede hierdoor en hun handige handelspraktijken floreerde ze tot dat Filip de Schone doorsloeg en ze vervolgde. Filip de Schone schafte ook vele lokale geld-systemen af. Zo botvierde hij zijn verwoede machtslust in het centraal regelen van het geld-systeem -middels nationale (gouden) munten- en extreme belasting-heffingen.

Geleidelijk deed het papiergeld haar intrede. In Nederland was één van de eerste vormen van papiergeld de kartonnen 'dollar', in 1572 uitgegeven door de Stad Leiden. In 1609 voltrok zich een ingrijpende verandering door de stichting van de Bank van Amsterdam (BvA), een privé-onderneming. Haar organisatievorm en werkwijze vormt eigenlijk de basis waar het huidige westerse bank-systeem uit is voortgekomen. Het systeem dat de BvA hanteerde was dat het elke soort zilveren munt in ontvangst nam en krediet gaf voor alleen zijn puur metalen inhoud. Het werd dan (om)-gewaardeerd op basis van de munt van de bank, deze betaalde daarnaar uit en mensen konden hun geld eventueel in de vorm van guldens of dukaten als krediet bij de BvA laten staan (deposito's). Dit systeem had aantrekkelijke voordelen, en uit vele windstreken van de wereld kwamen munten en ladingen zilver naar Holland. Zo ontstond het tot dan toe onbekende fenomeen van de marktwerking van de waarde voor edele metalen, hetgeen het in omloop brengen van een steeds meer toenemende hoeveelheid geld teweegbracht, dat weer een enorme inflatie veroorzaakte. Een gevolg was dat metaal -door het nieuwe munt slaan

ermee- i.p.v. geld de rekeneenheid voor de waarde werd. Zo zijn de “gouden en zilveren standaard” ontstaan; een vastgestelde waarde van een munt in goud/zilver. Zolang het door de wet geregeld werd bepaalde het aantal munten van een geldeenheid de prijzen, maar na de 17e eeuw vormde de wet geen onderdeel meer van de waardering. Het instituut geld brokkelde af qua betekenis, doordat de regering de controle over geld was ontnomen, hetgeen altijd gezien werd als een essentieel onderdeel van soevereiniteit en een waarborg voor een rechtvaardige verdeling van de welvaart.

Na het einde van de Tachtigjarige Oorlog in 1648 werd het vrije munt slaan losgelaten en gingen aangewezen munten (gulden) als wettig betaalmiddel door, hetgeen de enorme door het vrije munt slaan veroorzaakte prijsstijgingen weer corrigeerde. De BvA was enigermate aan banden gelegd. In 1795 trof een plunderende Franse koning echter een lege en insolvable bank aan, doordat de BvA in het geheim de goud- en zilver staven had uitgeleend die aan haar cliënten toebehoorden. De ‘burgemeesters’ van de BvA werden meinedig verklaard en de stad Amsterdam werd ‘ont-eerd’. In 1816 werd de opvolger De Nederlandse Bank (DNB) opgericht, gebaseerd op de statuten en werkwijze van de Bank of England, een privé-onderneming van dubieuze komaf.

Engeland

Hoezo dubieus? Het verhaal is als volgt. Tijdens de 17e-eeuwse oorlogen tussen Holland en Engeland raakten de Engelsen zo onder de indruk van de werkbare vormen die de Hollanders hanteerden, dat ze hen van A tot Z zijn gaan kopiëren. Zo werd het land in 1653 ook (tijdelijk) een Republiek en pakte het in 1666 het systeem van vrije munt slaan op. Door de onvoldoende aanvoer van goud en zilver om munten te slaan en de onvoldoende binnenkomende belastinggelden, werden er nieuwe wegen gezocht voor het invullen van het geld-systeem. In 1688 werd Willem III (NB prins van Oranje) de troon van Engeland beloofd als hij de heersende bankiers het recht gaf om geld uit te geven. Zijn twijfel hierover werd weggenomen doordat hij tegen 8 % rente zoveel mocht lenen als hij wilde en de bankbiljetten het opschrift kregen “*The Bank of*

England - redeemable (inwisselbaar tegen) in Gold or Silvercoins”. Zodoende werd in 1694 de Bank of England gesticht, die op haar beurt weer een voorbeeld werd voor de banken op het continent. Het brein hierachter was William Patterson; een voor-aanstaand bankier.

William Patterson

Hij stemde er in toe de koning te voorzien van goud uit zijn eigen bankreserve, en papiergeld, om zodoende de enige bankier te worden van de Engelse schatkist. Zodoende werd de Bank of England een privéonderneming². De staat heeft 50% van de aandelen, echter zijn dit certificaten, d.w.z. aandelen zonder zeggenschap. De andere 50 % zijn in handen van banken. Ook heden is het verboden in het Engelse parlement vragen te stellen over The Bank of England. Een opmerkelijke bepaling in het oprichtingsstatuut was: “*The Bank hath benefit on the interest on all monies which it creates out of nothing*”. Mede hierdoor kon de regering haar activiteiten financieren door op deze wijze geld te lenen, i.p.v. het uitoefenen van haar recht om het zelf uit te geven. En zo werd het fenomeen ‘staatsschuld’, met de last van schuld en rente bij de staat leggend, geïnstitutionaliseerd³. Ook de toenmalige handelswijzen van banken en goudsmiden droegen bij aan het ontstaan van het huidige banksysteem. Mensen stortten vaak hun goud bij hen, tegen afgifte van een wissel. Iemand anders die van hen leende kreeg ook een wissel. Zo waren er twee wissels met één partij goud die dat dekte. En dit herhaalde zich keer op keer. Doordat ze lang circuleerden en er uitgerekend kon worden hoe vaak cliënten terug kwamen om hun wissels in te ruilen tegen goud, werd het systeem steeds verfijnder. Zo werden er steeds meer wissels uitgeschreven met steeds minder goud als feitelijke dekking. Deze wissels werden een wettig betaalmiddel en vermeerderden zo het totale geld in omloop. De goudsmiden en banken kregen wel de nodige problemen. Zo werden ze regelmatig in

paniek-golven bestormd door mensen die hun papiergeld wilden ‘verzilveren’, wanneer het gerucht (weer eens) de ronde ging dat banken of goudsmiden niet genoeg zilver of goud hadden om mensen te kunnen uitbetalen. Het verstrekken van leningen werd dan gestopt, uitstaande leningen werden opgevraagd, en velen gingen zo failliet. In het verloop van de 18e, 19e eeuw waren dergelijke crises schering en inslag.

De Rothschilds

Eind 18e, begin 19e eeuw, groeide de bankiersfamilie Rothschild uit tot een trendsetter in de internationale bankiers wereld. Stamvader Mayer Amschel Rothschild (1744-1812) aan het woord: “Geef mij het recht van een land het geld uit te geven en het maakt me niet uit wie de wetten maakt”. In Londen was het zoon Nathan die naar eigen zeggen, door de oorlog met Napoleon (18 juni 1815, verslagen bij Waterloo) zijn vermogen 2500 keer heeft kunnen vermeerderen naar £ 50 miljoen pond, terwijl de totale geldhoeveelheid in Engeland £ 35 miljoen bedroeg.

Mayer Amschel Rothschild

Napoleon

Hij deed dit door veel van de leningen aan de Engelse regering op te kopen alsook die van de staatsschulden van andere Europese landen. Hij realiseerde dit door met een fractie aan dekkingsreserve grote hoeveelheden geld uit te lenen (lees: te creëren). Hij kreeg zo het persoonlijke vertrouwen van de Britse regering door ze van hun schuldenprobleem te ‘verlossen’. Aan de Rothschilds hebben wij het te danken dat er sindsdien sprake is van een structurele samenwerking tussen (lees: uitbesteding van geldschepping door) regeringen en (lees: aan) bankiershuizen (zie ook eerder: in 1816 ontstond De DNB)⁴.

De Verenigde Staten

In de toenmalige Amerikaanse koloniën mocht-

ten sommige staten van Engeland hun eigen geld uitgeven. In 1764 werd hen dit op instigatie van de Engelse bankiers verboden, waardoor zij van hen geld zouden moeten lenen. Dit leverde de nodige tegenstand op en was een hoofdoorzaak van de onafhankelijkheidsoorlog. Ook in de VS was er in de 18e eeuw regelmatig sprake van eendere paniekaanvallen zoals in Engeland, met alle economische malaise van dien. Door de ervaringen hiermee beschouwden The Founding Fathers van de Amerikaanse staat toen der tijd vooral het papiergeld⁵ als een kwaadaardig element. Daarom is uitgebreid stilgestaan bij het te hanteren geldsysteem, dat werd vastgelegd in de Constitution. Deze kende aan het Congres de bevoegdheid toe om geld uit te geven en de waarde ervan te regelen⁶. Tevens mocht er alleen muntgeld uitgegeven worden, werd dit het enige wettige betaalmiddel voor het betalen van schulden⁷ en werd de dollar de rekeneenheid⁸. Binnen een jaar na het inwerking treden van de Constitution waren de problemen met geld verdwenen, en in de jaren daarna groeide de voorspoed snel in de daarbij aangesloten staten. Zo werd aan Benjamin Franklin gevraagd, toen hij net voor de oorlog van de Amerikaanse revolutie in Engeland was, waarom de voorspoed zo groot is in de koloniën, waarop hij antwoordde: “That’s simple. It is because in the Colonies we issue our own money...and we issue it in the proper proportion to the demands of trade and industry, ... to make the goods and pass easily from the producers to the consumers. In this manner, creating ourselves our own paper money, we control its purchasing power and we have no interest to pay to no one”⁹.

De eerste minister van Financiën, Alexander Hamilton, was echter sterk op handen van de bankiers uit Engeland, en wel vnl. die van het bankiershuis Rothschild. Hij kreeg er een wet doorheen waardoor het recht van gelduitgifte weer teruggegeven werd aan de zojuist verslagen vijand. Na op zijn gezet te zijn kreeg hij spijt en kwam tot de conclusie dat “...our treasury ought to raise a circulation of its own ...it will be easy to enlarge without hazard to credit”¹⁰. Het behelsde het oprichten van The Bank of the United States, een privé-onderneming, die als enige het recht kreeg om geld uit te geven. Deze was vrijwel identiek aan zijn voorloper, die afgeschaft werd in 1781 en nagenoeg

een kopie was van The Bank of England. Thomas Jefferson was er fel tegen: "The incorporation of a bank and the powers assumed by this Bill have not... been delegated to the US by the Constitution". Andrew Jackson, president van 1829-1837, die door zijn gezonde geldsysteem de staatsschuld tot nul reduceerde, was ook een felle tegenstander van deze wet en in 1832 verlengde hij de licentie voor deze bank niet. Tegen de bankiers zij Jackson: "You are a den of vipers. I intend to rout you out and by the Eternal God, I will ... If the people only understood the rank injustice of our money and banking system there would be a revolution before morningsome of the powers and privileges possessed by the existing bank are unauthorized by the Constitution...but if they (Congres) have the power to regulate the currency: it was conferred to be exercised by themselves, and not to be transferred to a (private) corporation". Richard Lawrence pleegde een aanslag op hem op 30 januari 1835, die mislukte. De opvolgers van Jackson verlengden de licentie voor de "private" bank weer wel.

Toen Lincoln president werd was hij op zoek naar financiering van de burgeroorlog. De internationale bankiers wilden 20-30 % rente vangen, dus dat weigerde hij. Derhalve creëerde hij een wet waarmee hij bepaalde 'United States Notes' -zogenoeten 'Greenbacks'- in het leven riep, zonder dat er tegenover de uitgifte een schuld of rente stond. Zo financierde hij de oorlog. De internationale bankiers waren helemaal in paniek, aangezien hun positie op het spel stond. Ondanks heftige protesten van Lincoln werd er in 1863 weer een wet aangenomen, waardoor het recht van uitgifte weer bij een privé-onderneming terecht kwam. Furieus riep hij uit dat hij de daarmee samenhangende bankiers wilde bestrijden en mede hierom is hij vermoord¹².

Er bleef in de V.S. strijd omtrent de zeggenschap over de geldschepping. Een belangrijke slag voor de bankiers werd geslagen naar aanleiding van de (gemanipuleerde) financiële crisis van 1907. Deze toonde zogenaamd aan dat een centrale bank broodnodig was¹³. Zo kon in 1913 de Federal Reserve (FR) er doorheen gedrukt worden, op NB de Heilige Nacht voor kerst, door president Wilson en 2 Senatoren. Later kreeg Wilson berouw: "I

have unwittingly ruined my country....The growth of the nation...are in the hands of a few men. We have come to be one of the worst ruled, one of the most completely controlled governments in the civilized world ...a government by the opinion and duress of a small group of dominant men"¹⁴.

De naam doet het niet vermoeden, maar de FR is een volledig private onderneming, gerund door 12 private banken. Deze bank is vooral uitgekend door Paul Warburg, van de bank Kuhn, Loeb & Co, voortgekomen uit het bankiers-huis Rothschild. Dit deed hij in samenwerking met bankiers van o.a. JP Morgan en Rockefeller¹⁵. Congreslid McFadden, voorzitter van de bank commissie, kwam achter de frauduleuze inslag en heeft alle betrokkenen bij de onderneming van de FR diefstal en valsmunterij ten laste gelegd. Zo zei hij: "The truth is the FR Board has usurped the Government of the US. It controls everything here and it controls all our foreign relations. It makes and breaks governments at will"¹⁶. Het is in dit verband opvallend dat J.M. Keynes, de man die voor de New Deal van Roosevelt de op de staatsschuld-financiering gebaseerde economische "boom" in een mooi daglicht theoretiseerde, dit ook door had: "By a continuing process of inflation, governments can confiscate, secretly and unobserved, an important part of the wealth of their citizens... There is no subtler, no surer means of overturning the existing basis of society than to debauch (*het verderf van*) the currency. The process engages all the hidden forces of economic law on the side of destruction, and does it in a manner which not one man in a million is able to diagnose"¹⁷. Een van McFaddens opvolgers, Wright Patman, concludeerde dat de FR een ongecontroleerde, onafhankelijke schaduw-regering was die de monetaire macht uitoefent die aan het Congres toebehoort¹⁸. Strikt formeel genomen is het regelen van de gelduitgifte en waardering van geld volgens de Constitution door het Congres niet delegerbaar, en is zelfs nergens bepaald dat het 'bankpapier van de FR' wettig betaalmiddel is (i.c. dus ook niet voor

het voldoen van [belasting-]schulden aan de staat waarin je leeft; zie de voetnoten 5-8). Ook in een rechtszaak in 1968 zijn de overwegingen van rechter M.V. Mahoney ondubbelzinnig waarin hij zegt dat de FR-wet en de daaraan gekoppelde Bankwet in hun werking en strekking tegengesteld zijn aan de gehele tekst en geest van de Constitution omdat ze een onwettige bevoegdheid toekennen aan een privé-onderneming. Hierdoor ontstaat de volgende situatie zegt Mahoney: "The FR-banks and National Banks exercise an exclusive monopoly and privilege of creating credit and issuing Notes at the expense of the public, which does not receive a fair equivalent"¹⁹. Vandaar ook dat hij zegt: "There is no lawfull consideration for these (FR) Notes to circulate as money. The banks actually obtain these notes for the cost of printing". Concreet betekent dit dat de FR-banken de bevoegdheid hebben om de staatsdrukkerij in te gaan en daar voor 2/3 penny een \$ 50.000-biljet te laten drukken, waarmee ze in de schatkamer een staatsobligatie kopen. Deze zetten ze om in \$ 50.000 cash (terwijl aan hen nog wel de rente daarvan betaald moet blijven worden) en potten vervolgens dit geld op als dekking om er nog eens \$ 1.500.000,- mee uit te lenen -het 'fractionalizer'- tegen 6 % jaarlijkse rente²⁰.

De laatste president die wat aan de FR wilde doen en gedaan heeft was John F. Kennedy. Hij had een Executive Order²¹ in het leven geroepen waardoor hij 'United States Notes' in circulatie kon brengen - dus zonder schuld en rente - i.p.v. de 'Federal Reserve Notes'. Zo had hij meer dan \$ 4 miljard aan \$ 2 en \$ 5-dollar biljetten in omloop gebracht. Hij liet dit dekken door zilver. Als hij dit had kunnen uitbreiden, was de vraag naar Federal Reserve Notes verregaand afgenomen. Wellicht is dit een van de redenen geweest waarom hij is vermoord²². Deze biljetten werden heel rap na zijn dood allen uit circulatie genomen, en het dit dekkende zilver verscheept naar Zwitserland. De Executive Order blijkt nog steeds van kracht te zijn, dus daar zou nog gebruik van gemaakt kunnen worden.

Één van de door J.F. Kennedy uitgegeven \$5 dollar biljetten. Zo met erbetoon aan Lincoln. Het \$2-biljet heeft het gezicht van T. Jefferson erop. Let op het opschrift bovenaan: "United States Note".

In 1971 hief Nixon de dekking (d.w.z. de inwisselbaarheid) door goud van schulden (NB ook buitenlandse) in dollars en, vervolgens voor bankpapier, compleet op, en verbrak zo de afspraken van Bretton Woods. Zo kregen de banken nog meer de handen vrij²³. De jaren daarna liet de rest van de wereld ook de gouddekking vallen.

Ron Paul, een republikeins lid van het Congres uit Texas en presidentskandidaat in 2008 is tot op heden een grote openlijke voorstander van de afschaffing van de FR, hetgeen hij in 1980 met het indienen van een wetsontwerp daartoe heeft geprobeerd. In september 2009 probeert hij nu een wetsontwerp -de Federal Reserve Transparency Act- er door heen te krijgen dat veel meer inzicht en controle-bevoegdheden over de FR voor het Congres zou opleveren. Dit speelt terwijl Barack Obama juist probeert de FR meer absolute macht en bevoegdheden te geven²⁴.

Impact van Internationale bankiers

De internationale bankiers zijn zich de laatste twee eeuwen steeds meer gaan focussen op internationale economisch politieke doeleinden. Andere economieën werden zo te veroveren gebieden om hun geldsysteem naartoe te exporteren, als een middel voor wereldheerschappij. . Quigley doet hun plannen helder uit de doeken: "...the powers of financial capitalism... had another far reaching aim, nothing less than to create a world system of financial control in private hands able to dominate the political system of each country and the economy of the world as a whole. This system was to be controlled in a feudal fashion by the central banks of the world acting in concert, by secret agreements arrived at in frequent private meetings and conferences"²⁵. Onderzoek wijst uit dat dit zelfs zover ging dat Amerikaanse bankiers Lenin en Trotsky hebben gefinancierd en 80 % van de opbouw van de Sovjet Unie gebeurd is met de hulp van Amerikaanse banken en bedrijven. Ook is bekend dat Hitler door Amerikaanse banken werd gefinancierd (w.o. de Union Banking Corporation) en gesteund (o.a. Chase Bank)²⁶.

Na WO II zijn de internationale banken tevens de geld-scheppers van de Wereldbank en het IMF geworden²⁷. Door het opleggen van hun beleid

(Structurele Aanpassings Programma's) hebben vooral vanaf eind jaren '70, de internationale banken ervoor gezorgd dat meer dan 100 ontwikkelingslanden met enorme schulden-lasten (in hun nep-dollars) werden opgezadeld met alle gevolgen van dien²⁸. Tevens werden in de jaren '80 grote delen van de schulden van grote bedrijven en commerciële banken in ontwikkelingslanden uitgewist en omgezet in officiële staatsschulden. In de jaren '90 opende zich weer nieuwe mogelijkheden in de landen waar het communisme ineens stortte. Het plaatje wat dit oplevert is dat in de jaren '70 de ontwikkelingslanden totaal \$ 63 miljard aan schulden hadden, in 2000 was dat \$ 2125 miljard, anno 2006 \$2850²⁹. Tussen 1980 en 2001 hebben de ontwikkelingslanden \$ 3.400 miljard afgelost op hun leningen, hebben ze vanaf 1982 tot en met 2001 zevenmaal het bedrag van hun schulden terugbetaald, en zitten ze met 4 maal zoveel schuld³⁰.

Het is wel tekenend dat de recente financiële crisis (van oktober 2008) voor een groot deel zich afspeelt in (lees: bekooktoofd wordt vanuit) de landen die lid zijn van de "Paris Club" (7 daarvan zitten ook in de G-7): VK, USA, Canada, België, Frankrijk, Duitsland, Nederland, Italië, Zweden, Japan en Zwitserland³¹.

Een moedige recente openbaring van John Perkins, een voormalige werknemer van een Amerikaans bouwbedrijf dat in een conglomeraat opgenomen zat met Amerikaanse bankiers, laat zien hoe het geldsysteem een *conditio sine qua non* is geweest voor de ontwikkelingen van de laatste 30 jaar³². Hij was een "Economic Hit Man"; dubieuze mensen die volgens hem: "...they are highly paid professionals who cheat countries around the globe out of trillions of dollars. They funnel money from the World Bank, the US Agency for International Development (USAID), and other foreign "aid" organizations into the coffers of huge corporations and the pockets of a few wealthy families who control the planets resources. Their tools include fraudulent financial reports, rigged elections, payoffs, extortion, sex and murder. They play a game as old as empire, but one that has taken on new and terrifying dimensions during this time of globalization. I should know; I was an Economic Hit Man".

Zijn verhaal verduidelijkt een kant van het on-

derhavige probleem als volgt. Na de Vietnamoorlog was het voor Amerikaanse en aanverwante imperialisten duidelijk dat ze de wereldmacht niet naar zich toe konden trekken door het gebruik van militaire macht. Ze hadden een andere manier bedacht. Zoveel mogelijk landen werden verleid om de lucrativiteit van een bloeiende westerse economie -betreffende elektriciteitsnetwerk, infrastructuur, industrie-parken, grondstof-winning, havens en vliegvelden- in hun land te implementeren met behulp van Amerikaanse bouwbedrijven³³ en hun analisten en banken. John zijn taak bestond eruit om de toekomst-verwachtingen van de implementatie van het westerse model uit te pluizen. Wel moest hij dan die verwachtingen 2 tot 3 keer extra overdrijven. Hierdoor gingen landen veel meer lenen dan ze werkelijk nodig hadden, waardoor ze binnen een paar jaar hun aflossing niet meer konden betalen en kwam het chantage-mechanisme op gang waarbij een land aan banden werd gelegd doordat het bv. de controle over zijn stem in de VN-raad kwijt raakte, het militaire bases moest gedogen en zeggenschap over de ontginning van natuurlijke hulpbronnen moest afstaan³⁴. Als John's aanpak niet werkte, werden de geheime diensten er op af gestuurd en als laatste middel kwam de "US-Military" in actie. Zijn lezing over Irak is zodoende dat Saddam niet te verleiden was³⁵. Washington bemoeit zich dus zgn. niet direct met de praktijken van het conglomeraat maar maakt het mogelijk, ondersteund en benut het wel, en komt in actie als "final resort". Niet verwonderlijk is zo dat bepaalde figuren die in regeringen zaten ook leidinggevende figuren waren bij de top-5 van Amerikaanse bouwbedrijven³⁶. De inmenging is bv. gebleken bij Jaime Roldos en Omar Torrijos, voormalige presidenten van resp. Ecuador en Panama die de vergaande uitbuiting en chantage door hadden en er beleidslijnen tegen uitgewerkt hadden. Kort na elkaar zijn ze door zgn. vliegtuigongelukken vermoord. Zo is het zeer boeiend dat recentelijk een commissie in Ecuador stelde dat de buitenlandse schulden illegaal en onwettig zijn³⁷. Hugo Chavez, die begon tegen te werken door de olie-winning weer te nationaliseren, heeft (wat dit betreft: gelukkig) de door de CIA geïnitieerde coup overleefd. Opvallend is dat Venezuela en 6 andere Midden- en Zuid Amerikaanse landen onlangs een plan aankondigden om een eigen valuta te creëren³⁸.

Punt bij dit geheel is dat al dat lenen nooit had kunnen plaatsvinden als de dekking in 1971 van de goud-standaard niet was losgelaten en er niet

middels het FR-systeem (ongelimiteerd) misbruik van geldschepping kan plaats-vinden. Wie gaat er anders zijn kostbare geld uitlenen terwijl je weet dat je het nooit terugbetaald krijgt?

Duidelijk maakt het wel dat geld zo tot een ideaal middel voor machtsuitoefening is geworden.

Staatsschuld

De huidige situatie is dat banken geld mogen scheppen uit het niets en ingelegde gelden de facto 10 keer multipliceren: het zogenaamde "fractionalizeren". De adder zit bij een dergelijke werkwijze erin dat er een schuld én rente tegenover het uit het niets geschapen geld komt te staan. In Nederland hoefden de banken zelf voor een lening slechts 4 % van het uitgeleende bedrag te dekken, sinds eind 2008 is dat 10%. Dit terwijl ze het overige deel dus zelf niet hebben maar het ook moeten lenen, met als onderpand schuld-bekentenissen (hypotheek, etc.). Dit gaat op een wijze waarbij er nauwelijks nog geld-biljetten gedrukt hoeven te worden; zo'n 95% van het geld is inmiddels giraal. De huidige crisis, uitmuntend in die van oktober 2008, heeft duidelijk laten zien dat misbruik van dit dekkings-principe van het geldscheppingsprocedé en speculatie daarmee ergens onherroepelijk fout gaat. Dit hebben de subprime-hypotheek³⁹ en ook de val van Brothers e.d. laten zien. Hieruit blijkt dat de banken de zelf-regulerende competentie die aan hen is toevertrouwd niet kunnen waarmaken vanuit de huidige spelregels. Je spaar-geld wordt voor dit geldscheppings-procedé aangewend en is daarom helemaal niet zeker bij dergelijk opererende banken⁴⁰. De goudstandaard zorgde nog enigszins voor een dekking van het geld in circulatie, maar sinds het loslaten ervan is de weg vrij voor ongelimiteerde geldschepperij. Op bankpapier is deze belofte in de vorm van een opschrift daarmee tevens verdwenen - op de EURO staat ook niets - en worden valuta's steeds meer een abstractie. Continue stijging van de geldhoeveelheid is inherent aan dit systeem en daarmee een belangrijke oorzaak van inflatie, zodat er weer meer geleend moet worden. De centrale banken houden de inflatie op een 'beschaafd' peil zodat het vertrouwen in hun geldstelsel gehandhaafd blijft.

Feitelijk vormen de regeringen met hun financieringsbehoeften de grondslag en de vertrouwensbasis van de internationale kapitaalmarkt. Dit omdat het dé hoofd-manier is voor regeringen om via het uitschrijven van staatsobligaties en het laten 'vollopen' (verkopen) ervan te zorgen voor

hun financieringsbehoeften. De staat werkt zo op eendere wijze als bedrijven. Dit proces gaat via de eerder genoemde internationale commerciële banken. Uit het feit dat van deze staatsleningen de institutionele beleggers (zoals verzekeringsmaatschappijen, pensioenfondsen en banken) voor het overgrote deel eigenaar zijn, en niet de burgers, blijkt dat dit het eigenlijke en meest fundamentele onderpand is van het systeem, op basis waarvan het "fractionalizeren" plaats vindt. Zo houdt het systeem zich zelf in stand. Op deze kapitaal-markt vindt zodoende een handel in staatsobligaties en schatkist-papier plaats, met een dagelijkse omzet van honderden miljarden dollars, waardoor dit als het ware in hart van het stelsel staat⁴¹. Dit betekent in concreto dat dit geld-systeem er vanuit gaat dat de belastingbetalers opdraaien voor de uitgaven van regeringen, alsook de door hen aangegane leningen. Deze staatsleningen zijn zo de beloften van de belastingbetalers om te betalen, verzekerd door een eerste retentie-recht op al de onroerende en roerende goederen van een land en het nationale inkomen. Beloften van regeringen worden zo omgezet in betalingsverplichtingen door privé personen.

Hiermee hangt het hanteren van het begrip 'schuldquote' samen: de fictieve dekking van de staatsschuld door het BNP van een land. Tijdens de totstandkoming van de Euro hebben de EMU-landen zich een maximale nationale schuldquote⁴² van 60 % ten doel gesteld, hetgeen niet lukt want o.a. België heeft een schuldquote van 84%, Duitsland 64 % en Italië 104%⁴³. De schuldquote van de VS ligt nu boven de 80 %; haar staatsschuld is de \$ 11 biljoen gepasseerd⁴⁴. Opgeteld was de schuldquote van de landen van de OECD in 1994 al 76 %⁴⁵!

Gezien de opzet van deze geld-systemen kan het als opvallend én als niet toevallig worden beschouwd dat gelijktijdig met het ontstaan van de FR het inkomsten-belastingstelsel in de VS werd ingevoerd⁴⁶. Zelfs Ronald Reagan had door wat het belastingstelsel in combinatie met het FR-systeem eigenlijk betekende: "Our federal tax system is, in short, utterly impossible, utterly unjust and completely counterproductive [it] reeks with injustice and is fundamentally un-American... it has earned a rebellion and it's time we rebelled"⁴⁷.

Het rapport van de commissie uit zijn ambtstijd, The Grace-Commission, windt er dan ook geen doekjes om: "100% of what is collected is absorbed solely by interest on the Federal Debt ... all individual income tax revenues are gone before one nickel is spent on the services taxpayers expect from government"⁴⁸. Zo fungeert dit -en andere (overmatige) belastingen- als de melkkoe van dergelijke geld-systemen⁴⁹.

De DNB is door de wijziging van de Bankwet in 1998 formeel geheel onafhankelijk geworden van de staat. Deze wijziging was noodzakelijk opdat de DNB toe kon treden tot het stelsel van de Europese Centrale Banken. Feitelijk, en gezien het bovenstaande, betekent het de volledige overdracht aan de Europese Centrale Bank van het soevereine recht van de EMU-landen om zelf de gelduitgifte te regelen. Artikel 104 van het Verdrag van Maastricht 1992 bepaalt daarnaast ondubbelzinnig: "De centrale bank is in het geheel niet gehouden om de regering van krediet te voorzien, de centrale bank kan niet gedwongen worden zulk een krediet te verschaffen"⁵⁰. Daardoor moeten regeringen via de reguliere banken zorgen voor hun financieringsbehoeften (staatsleningen uitschrijven). Dit én de soevereiniteits-overdracht betekent formeel een complete uitsluiting voor een land om à la Lincoln *schuld- én rente-loos* zijn eigen economie met zijn eigen geld te voorzien en zelf de geld-hoeveelheid en waarde te regelen. Feitelijk is de ECB zo een kopie geworden van de FR. Een constante aandrijving van een overmatige en onnodige inflatie gooit nog eens olie op het vuur. Zo blijkt dat de afspraken omtrent de verhoging van de geldhoeveelheid in het Euro-systeem ook al tijdens zijn verbroken: i.p.v. 4,5 % is het in meerdere maanden constant meer dan 9% gegroeid, hetgeen dus inflatie bewerkstelligd⁵¹. Zo zijn dit, de (aflossing van de) staatsschuld en de overmatige belastingen, bij uitstek middelen ter effectuering van manipulatie (dus ook arbeidsdwang), allen in handen van internationale bankiers. De totstandkoming van de Euro vormt zo een verdere bezegeling van de valsmunterij praktijken.

De huidige staatssteun aan banken is zo gezien eveneens van dubieuze aard. De banken die opereren als de in praktijk bringers van het malafide

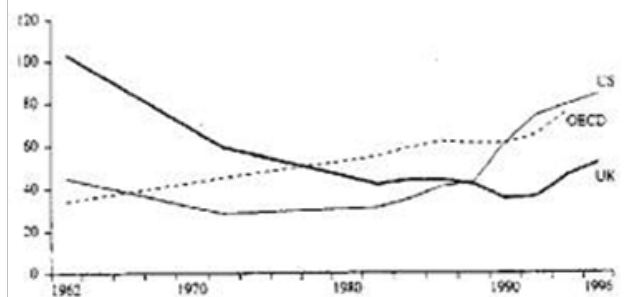
systeem, de wortel van de malaise, worden gered met geld van degene (burger-belastingbetaler) die juist gebukt gaat onder hun malafide praktijken. Dat geld heeft de staat juist moeten lenen op de kapitaalmarkt bij die banken, een forse stijging van de staatsschuld en rente als gevolg⁵².

Gezien het bovenstaande is het in de huidige crisis ook een dubieuze roep om meer internationale controle over het internationale bankwezen. Meer controle over een frauduleus systeem? Wat levert dat op, behalve dan een consolidering ervan, die riekt naar (meer) fascistische tendenzen? Ook het geld-pompen -vanuit haar geldschepingswijze- in dit systeem is zinloos, zeker omdat het systeem juist daardoor is vastgelopen. Niet te vertrouwen is het des te meer omdat juist de landen die hierom roepen lid zijn van de Paris-Club; te samen staan ze in de mondiale top 15 van landen met de hoogste staatsschuld (samen zo'n \$ 40 biljoen). Duidelijk mag zijn dat juist zij de marionetten zijn van de internationale bankiers. De exorbitante steun aan het noodlijdende Griekenland en het zogenaamde vangnet van Euro 720 miljard is van een zelfde laken als het hier beschreven pak en zal contraproductief werken om er weer boven op te komen. Het IMF komt zo in je begrotingspolitiek als wolf in schaapskleren: het zet zijn eigen "belang" voorop, ook al moet je hele samenleving er voor op zijn kop gezet worden (zie de tekst behorend bij noot 28). Vooral inflatie, uitholling van de welvaart en van het zelfbeschikkingsrecht van burgers zal het tot gevolg hebben. De reddingsacties duiden eerder op een krampachtige poging van uitstel van de niet te vermijden vervanging en uiteindelijke opheffing van dergelijk gepraktiseerde geld-systemen.

OECD average national debt as percentage of GDP

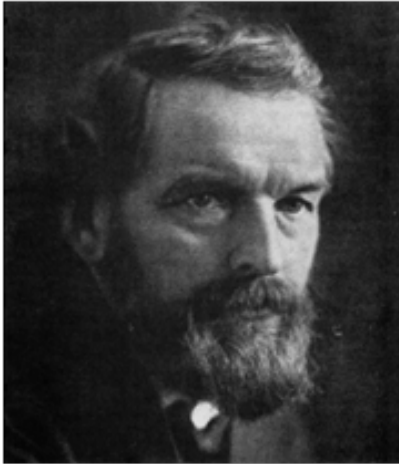
Year	1962	1972	1982	1984	1986	1988	1990	1992	1994	1996
Avg debt as % of GDP	34%	45%	55%	59%	62%	61%	61%	65%	76%	n/a

Debt as a percentage of GDP

Praktijkvoorbeelden hoe het anders kan

Een zeer treffend voorbeeld van hoe er een geheel andere bedrijvigheid opgang komt waarbij mensen hun eigen creativiteit aan wenden heeft het “Wära-project” laten zien. Dit hele initiatief is gebaseerd op het door Silvio Gesell (1862-1930) uitgewerkte gedachten goed⁵³. Dit project werd in oktober 1929 in Duitsland gestart en betrof een ruil-vereniging met het ruilmiddel “Wära”, opgericht ter bestrijding van afzet-stagnatie en werkeloosheid.

Silvio Gesell (1862-1930)

Na 2 jaar waren er meer dan 1000 bedrijven bij aangesloten, een zeer brede kring betreffend⁵⁴. Onderdeel van dit systeem was de maandelijkse waarde-afname van 1% . Dit was ingebouwd als waarborg voor een rappe omloopsnelheid en het indammen van oppot-neigingen. Indien dit nl. niet wordt ondervangen kan dat crises veroorzaken. Wat dat betreft zit de logica hem hierin dat geld in wezen de reflectie is van de productiemogelijkheden op een gegeven moment. Deze zijn eindig of beperkt, en dit betekent dat het geld van dat gegeven moment eindig is in waarde. Dit houdt ook in dat geld steeds opnieuw geschapen moet worden op basis van de productiemogelijkheden van een gegeven moment. Het is wenselijk dat dit tot uitdrukking komt in het geldsysteem. Het huidige geldsysteem brengt deze verfijning niet tot uitdrukking en beschouwt geld als een factor op zichzelf, is dan i.c. een product, met een oneindige houdbaarheid, en wordt het zelfs een productiemiddel i.p.v. een weergave van de productie-mogelijkheden (bedenk dat geld in wezen de boekhouder van de economie is)⁵⁵.

De dorpen Schwanenkirchen, Hengersberg en Schöllnach waren in herfst 1930 (de wereld zat toen midden in de deflatie-crisis) zelfs compleet overgestapt op de Wära, zodat de werkeloosheid was verdwenen en de afzet op een structureel gezond peil bleef. Doordat de Duitse Minister van Financiën

het als verboden verklaarde ging de Wära ter ziele, keerde de crisis terug en steeg de werkeloosheid weer onophoudelijk⁵⁶, terwijl het wel overwaaide naar andere landen.

Zo werd in 1932 in Wörgl (Oostenrijk) door de Burgemeester een dergelijk initiatief gestart met het aldaar genaamde “Freigeld”, vanwege de behoefte om er bepaalde projecten te realiseren, wat echter onmogelijk werd gemaakt door de hoge schuld van de gemeente vanwege de er heersende werkeloosheid⁵⁷. Met dit Freigeld konden mensen ook hun lokale belastingen betalen en werden er lonen mee uitbetaald. Zo ging naast de Oostenrijkse Schilling dit Freigeld lopen en begonnen andere omliggende dorpen het te accepteren en zelf ook toe te passen. Een jaar later wilden 170 andere plaatsen het ook gaan implementeren, maar al snel daarna werd het verboden verklaard doordat volgens de wet het recht van gelduitgifte exclusief aan de Centrale Bank toebehoorde. Gevolg was dat ook daar de crisis weer terugkeerde.

In de VS had de toen der tijd welbekende prof. Irving Fischer een zeer lovend artikel geschreven -wat in meer dan 100 landelijke dagbladen verscheen- over hoe dit de nog heersende gevolgen van de crisis van 1929 zou oplossen. Een hoop steden zijn het toe gaan passen⁵⁸, evenwel was de toegepaste waarde-vermindering veel te hoog ingezet (elke week 2% i.p.v. 1% per maand), waardoor het niet zoals in Wörgl werkte. De waarde nam dan te snel af waardoor de balans tussen geproduceerde goederen en geldhoeveelheid, in de richting van de goederen doorsloeg. De biljetten moesten zo sneller omlopen als dat het mogelijk was om de goederen te produceren⁵⁹. Het verloor hierdoor zijn aantrekkingskracht en het vertrouwen van de mensen en vervolgens verklaarde Roosevelt het als verboden aan de hand van zijn New Deal. Opvallend in deze is dat J.M. Keynes - dé bedenker van de staatsschuld-financiering en de New Deal - van mening was dat de achter het gestempelde (i.c. het Freigeld) geld liggende gedachte gezond is, en zei derhalve: “I believe that the future will learn more from the spirit of Gesell than that of Marx”⁶⁰. Ook de toenmalige Franse Minister-President E. Daladier was erg onder de indruk toen hij het in 1934 ter plekke in Wörgl is gaan aanschouwen. Hij kwam tot de opmerkelijke uitspraak dat “...dit systeem er

voor kan zorgen dat de beweging van 1789 in economisch opzicht weer opgepakt kan worden”⁶¹.

Andere dergelijke uitwerkingen zijn ook denkbaar, zoals LETS-systemen⁶². In Zuid- en Midden Amerika wordt daarmee hard aan de weg getimmerd, mede door de hulp van Stichting Strohalm. Een in Argentinië bestaande vorm ervan is de ‘Crédito’, inmiddels papiergeld geworden, die de leefomstandigheden van meer dan 7 miljoen mensen heeft verbeterd, en onderdeel is van het mondiale steeds succes vollere ruil-netwerk ‘Red Global del Trueque’. Strohalm -internationaal: STRO- heeft ook in Brazilië, Argentinië en Uruguay veel succes met het concept “C3”: bedrijven netwerken waarbij onderlinge transacties met interne eenheden plaatsvinden, hetgeen goedkopere investeringen en inkoop betekent⁶³.

De eerder genoemde stap in de goede richting van een meer rechtvaardig geldsysteem is het plan van de “Fair-Tax” van Mike Huckabee, in 2008 een republikeinse presidentskandidaat, die uit alleen een BTW-belasting van 23% bestaat, verder 0,0 belastingen. Hierdoor komt er een belasting-beginsel in de arena, waarbij de mensen zelf bepalen wat ze met hun geld doen, niet dat het al bij voorbaat via inkomstenbelasting in de tas van de overheid (lees: bankiers) verdwijnt⁶⁴. Rudolf Steiner (1861-1925), de grondlegger van de Antroposofie, was er ook een uitgesproken voorstander van om alleen een BTW-achtige belasting in te voeren. De gevolgen zijn o.m. volgens de voorstanders dat dit meer economische vrijheid voor de burger betekent, dat de staat meer geld ontvangt, en dus geen financieringstekort meer heeft. Tevens is een boeiend gevolg dat de consumptie stijgt, hetgeen ook een basis element van het “Freigeld” is, in de zin van dat het de oppot-neigingen tegenwerkt. Een andere tendens die een dergelijke insteek heeft is de zogeheten “Flat-Tax”, hetgeen één (niet-progressief) inkomsten-belasting-tarief betreft voor iedereen, dat lager is dan over het algemeen werd gebezigd, en dat in diverse landen (zo’n 20 tegenwoordig) wordt gehanteerd⁶⁵. De Fair-Tax is echter een directer instrument, waarbij meteen de effecten die een transactie heeft op de economie tot uiting komen en het dus beter te administreren is. Daarbij komt dat het progressieve element zodoende juist daar zit waar het tot zijn recht komt, waardoor iedereen er op die

wijze aan bijdraagt/wordt bloot-gesteld. Ook een voordeel (o.a. administratief) is dat de overige belastingen afgeschaft kunnen worden. Daarom is het te prefereren.

Een andere steeds serieuzere beweging in de VS is die waar geld wordt uitgegeven in de vorm van “Silver and Gold Coins” volgens een afgesproken standaard - de AOCS. Het is een afgesproken standaard qua legering en een neutrale waarde van zilver en goud om het waarde-behoud te garanderen. Er zijn zo’n 7 concrete uitgevers van dergelijke munten die zich hieraan houden en meer dan 11.000 ondernemers die hier mee werken⁶⁶. Één van deze 7, The Free Lakota Bank, gevestigd in “the free and independent Nation of Lakota – soeverein dus” is onlangs geopend. Zij bankieren 1-op-1; dus lenen wel geld uit, maar alleen dat wat ze hebben. Duizenden “tribes” en ondernemingen doen hier al aan mee⁶⁷.

Verder hebben de moslim-banken ook een opvallende sociale insteek. Zo vragen zij geen rente maar om de terugbetaling van de hoofdsom. Tevens zijn ze mee denkend met diegenen die van hen lenen, zodat eventueel aflossingen opgeschort kunnen worden.

Fundamenten van een alternatief systeem

Het hele geldsysteem vraagt om een bewuste fundamentele omvorming, gevoed door een progressieve existentieel filosofische insteek, waarbij duidelijk rekening wordt gehouden met de krachtwirkingen van geld, d.w.z. de positieve én die van hebzucht, angst en macht. De volgende alternatieven hieronder laten ook de gefragmenteerde vormen die er zijn/waren tot een nog meer tot hun tot recht komend geheel worden.

Het is zo begrijpelijk dat de voorgestelde monetair hervormingen uit de 19e en 20ste eeuw er telkens op neer kwamen dat het instituut van staatsschuld-gepraktiseerd zoals boven beschreven- losgelaten moet worden en niet meer moet worden erkend⁶⁸. Duidelijk is dat de commerciële banken dan hun huidige geld-scheppende functie voor de regering/staat moet worden ontnomen (zie huidige crisis voor de gevolgen). De ‘Constitution’ van de VS kan in wezen nog steeds als fundament dienen voor hoe de geldschepping van een geld-soort goed geregeld kan worden, en hoe deze als wettig betaal-middel gehanteerd kan worden. Het gedekte (munt-)geld zou met de specifiekere aangaven van de Executive Order van John F. Kennedy kunnen werken, alsook met die van de betrouwbare aanpak en invulling van de AOCS.

Je kunt je verder voorstellen dat er meerdere geldsystemen naast elkaar kunnen werken; ook waarbij het “creating out of nothing” tot zijn recht komt (dan dus zonder rente-heffing). Een systeem van papier/giraal geld bijvoorbeeld. Het valt of staat bij de afspraken die erover worden gemaakt. Deze hoeft dan geen gouddekking te hebben. Dit is hét heikele punt in monetaire hervormingen. Velen willen een volledige dekking van het circulerende geld. Dat kan alleen als er een duidelijke afspraak is zoals met de AOCs, niet als het afhankelijk is van de onvoorspelbare marktwerking. Het papier/giraal-geld moet daar buiten vallen, omdat het zelf ook niets waard is. Daarom zou je het eigenlijk ook niet hoeven dekken. Het geld is een rekeneenheid, en in die zin de boekhouder van de economie. De waarde moet daar vanuit geregeld worden. Het is logischer om van de dekking van het systeem zelf te spreken, en die zit in de goederen en diensten die zijn geleverd en zullen worden geleverd en het juist administreren ervan alsook het goed afstemmen erop van de geldhoeveelheid. Zolang de partijen van het circuit waar het in circuleert het er over eens zijn en hun vertrouwen erin uitspreken, en het accepteren als een wettig betaalmiddel, krijgt het hierdoor zijn ervoor uitgedachte waarde en verkrijgt het zijn ‘legitimering’ (zo ook volgens iemand van nota bene de FR⁶⁹).

Idealiter zou in de Grondwet een artikel moeten worden opgenomen die regelt dat geldsystemen door onafhankelijke het algemeen belang dienende instanties moeten worden geconcretiseerd, die geen commercieel eigenbelang nastreven en waarmee geen machtsmisbruik kan worden gepleegd. Dan kan het soevereine recht van een volk worden gewaarborgd, door de volksvertegenwoordiging, om zijn eigen geld-uitgifte te regelen. De crisis laat zien waar het anders naar toe gaat.

Één van die systemen zou uit kunnen gaan van de staat. Vanuit de insteek van een universele levensvisie dient de staat -als representant en spreekbuis van het volk- de waarborg en effectuering ervan te zijn dat ieder mens een universeel recht op aarde heeft op eten, kleding en een dak boven zijn hoofd, maar ook: recht op onderwijs, gezondheidszorg, opvoeding (kinderen), en verzorging als 65-plusser (je zou moeten kunnen ophouden met werken wanneer je wilt). Mensen zonder 9-to-5 baan leveren vaak ook nuttige en productieve bijdragen (bijv. kunstenaars en vrijwilligers). De vraag is hoe de staat de financiële kant hiervan kan regelen. Als je kijkt naar hoe bepaalde dingen in dit rijtje tegenwoordig zijn geregeld dan kom je deze insteek her en der al tegen: bijstand, studiefinanciering, huursubsidie, algemene

heffingskortingen, kinder-kortingen, kinderbijslag, ziekenfonds, allerlei aftrekposten: allemaal ‘gratis’ in de tas. I.p.v. dit via een staatsschuld-financiering te doen (bespaart Nederland en de economie al de nodige miljarden p/jaar) zou dat in de vorm van schenk-geld beschikbaar gemaakt kunnen worden. Dit betreft dan een geld-soort die vrij van schuld en rente wordt gecreëerd, à la Lincoln/Freigeld, en die ook niet hoeft te worden opgestreken door belastingheffing (“het creating out of nothing”). De mensen die hier voor in aanmerking komen krijgen dan simpelweg dat bedrag via een check in de bus, of gestort op een speciale rekening. Door zo’n systeem van broederlijkheid (iedereen zorgt voor iedereen) kan een menswaardig “basis-inkomen” worden gefourneerd; laten we zeggen € 2.000,- per maand, dat iedereen vanaf zijn 18e levensjaar krijgt, alsook voor de 65-plusser. Iedereen moet hier van kunnen rond komen. Verder gratis ziektekosten, ook het uitgebreide pakket, inclusief alternatieve geneesmiddelen⁷⁰ (het VK doet dit bijna al), een studie-voucher van een vastgesteld bedrag om de gewenste studie te kunnen volgen. Mocht een paar kinderen krijgen dan een extra afgesproken bedrag er boven op. Een subsidie om een huis te bouwen. Let wel: dit is geen verloren geld, het gaat namelijk weer de economie in; een stabiele stimulans erop als gevolg. Daarnaast is iedereen erbij gebaat dat mensen qua basis een menswaardig leven kunnen leiden, en heeft het een positief fysiek en psychisch geestelijk effect (minder zieken) en zodoende ook een positief effect op de beroepsbevolking. Als je meer inkomen wilt moet je gaan werken (dan kan je je basisinkomen stopzetten). Dit draagt bij aan het begrip van een ‘vrije’ markt, waarbij de mens zijn eigen innerlijke impulsen kan volgen om naar zijn idee zijn bestaan op zinvolle wijze in te vullen. De vrije keuze voor een bepaalde studie of te leren vak zal dan veel meer vanuit een gezond innerlijk besluit komen, dan vanuit een bepaalde van buitenaf opgelegde moraal of dwang. In Duitsland is er al een zeer serieuze beweging, met voornaamste spreker en bedenker Götz Werner, bezig met het “Grundeinkommen”.

Voor de overige zaken die aangemerkt worden als door de staat te regelen zou het geld dat daarvoor nodig is kunnen opgestreken worden d.m.v. de “Fair-Tax” van Mike Huckabee (23% volgens hem, echter nader te bezien hoeveel het moet zijn) met

dien verstande dat de overige belastingen opgeheven kunnen worden (want het is overbodig). Op basis van de inkomsten die de staat hiermee opstrijkt kan de staat zelf een bepaalde geld-soort uitgeven die ook vrij van schuld en rente is, maar die wel als wettig betaalmiddel wordt geaccepteerd. Het fundamentele in deze is dat de overheid een strenge begrotingspolitiek moet bedrijven met een strikte toepassing van de kosten-baten insteek en strenge financieringspraktijken. Daarbij gaat het hier om een economische bedrijvigheid: de uitvoerders hiervan “werken”, de projecten moeten “gemaakt” worden en er moeten producten worden ingekocht. Dit dient dan op projectmatige wijze te gebeuren waarbij een begroting voor elk project kloppend moet zijn. Hierbij hoort ook nog een nadere discussie over wat de staat echt voor zijn rekening moet nemen qua projecten (bijv. ambtenaren-apparaat, infrastructuur, gezondheidszorg, water-voorziening, leger, politie). De huidige verstengeling van staat en bedrijfsleven heeft sterk fascistische trekjes, met een staat die zich overal als een ondernemer in mengt, van alles outsourced en teveel zeggenschap heeft, en een bedrijfsleven die de staat gebruikt om overheidsgeld af te troggelen en om zoveel mogelijk projecten “binnen-te-lobbyen”. Dat is niet in het belang van het land, de gemeenten, de mensen, en de economie omdat het welvaart eruit draineert.

Een andere noodzakelijke onafhankelijke instantie is er één die geheel wordt opgezet en functioneert vanuit het hart van het bedrijfsleven: een soort Moederbank van Handel & Geld (MHG). Dit lijkt het meest logisch omdat in het bedrijfsleven de interactie met geld op de meest directe wijze plaatsvindt. Derhalve kan deze het economische verkeer het dichtste bij volgen, met de grootst mogelijke precisie, professionele inzichten en modernste equipment. Het karakter ervan is te vergelijken met die van de Kamer van Koophandel: open, neutraal, er zijn voor het algemeen belang, enkel om te helpen. De MHG dient alle transacties en alle beschikbare goederen en diensten te administreren. Zij dient ook het principe door te voeren dat geld een eindig karakter heeft, d.w.z. ervoor te zorgen dat er een op natuurlijke en stuurbare wijze ingebouwde inflatie word concreetiseerd (de 1% waardevermindering per maand van het Freigeld). Het geld krijgt dan een indexerings die gekoppeld is aan een verregaand genuanceerde consumenten-prijsindexering (een vernuftige mix want tomaten en auto's verschillen

in waardedaling). Deze bank dient de waarborg te zijn voor de kristal heldere “waarde” van het geld, de circulatie-hoeveelheid en snelheid, en de stabiliteit van de prijzen van goederen en diensten (ook voor betere prijs-vergelijkingen)⁷¹. Zeker met de tegenwoordig beschikbare software is dit boekhoudtechnisch een eitje. Daarnaast dient zij ook in staat te zijn geld te scheppen, óók weer zonder schuld en rente, voor partijen die daar naar vragen (zie noot 9 en de quote van B. Franklin). Als een bedrijf iets wil kopen van een ander bedrijf dan kan ze bij deze MHG aankloppen om op basis van het Ondernemingsvermogen/In de maak zijnde Productie-Output een bepaald bedrag in (Frei-) geld bij de MHG te laten converteren. Dit kan de MHG via software (à la Internet-bankieren) concretiseren, of het kan met een fysieke check, die de verkopende partij ten laste kan leggen van het saldo (bij de MHG) van de koper. De MHG houdt dit administratief bij zodat de waarde en geldhoeveelheid van de economie in zijn geheel weer kloppen.

Het is ook het bedrijfsleven die de eigenlijke grondslag is voor het mogelijk maken van het basisinkomen: het komt op haar schouders neer – maar gaat ook weer in haar zak.. Een beperking erin dat je het alleen in het land van schepping kan uitgeven lijkt in eerste instantie logisch. De MHG zou wat dit betreft met het ambtenaren-apparaat moeten samenwerken, en delen ervan moeten regelen, mede omdat elke onderneming er een -nog nader uit te rekenen- percentage aan bijdraagt⁷². De politiek dient de wettelijke waarborg ertoe te regelen.

Verder valt te denken aan een bank die bezittingen (zoals edele metalen) als deposito heeft gekregen, of onroerend goed als onderpand krijgt overgedragen. Met een 1-op-1 basis kan zij geld uitlenen aan mensen/bedrijven die bij haar aankloppen. Door de ideële doelstelling van een bank wat zij met het geld voor heeft te doen qua project-financiering, zullen mensen/bedrijven geneigd zijn daar deposito's te doen, zoals bij de Triodos Bank⁷³. Zo'n bank kan dan bij de MHG aankloppen om 1-op-1 de deposito's en dergelijke onderpand te converteren in geld (ook zonder schuld en rente), zodat ze dat geld aan mensen/bedrijven kan uitlenen. De hoofdsom kan in zijn geheel terugbetaald worden of via periodieke betalingen van rente, waardoor rente zijn eigenlijke toedracht krijgt en het in die zin overeenkomt met het moslim-bankieren. Daarnaast wellicht de nodige vergoeding voor de diensten, echter niet op basis van percentages van de winst, maar gebaseerd op vaste bedragen (de dienstverlening is hetzelfde bij grotere of kleinere bedragen⁷⁴, en het werkt prijsopdrijvend hetgeen de economie onrechtmatig verstoort). Lenen zou ook via deze of de MHG kun-

nen, met alleen dit afbetalen van de hoofdsom als de rente-vergoeding. Dit heeft een lagere afbetalingskostenpost tot gevolg, waarbij de bank tevens meer specifiek toegesneden en aanpasbare voorwaarden voor de lening kan hanteren. Dergelijke leningen zullen juist niet de oorzaak zijn van een faillissement, en de toetsing voor het verstrekken ervan kan op een gezondere en reëlere basis plaatsvinden⁷⁵.

Ook bedrijven kunnen vanuit stimulering van de economie (ook hun belang dus) en de welvaart, besluiten daaraan bij te dragen door geld in een investeringspotje te doen waar nieuwe projecten van gefinancierd kunnen worden. Daarbij krijgen ze het geïnvesteerde wel terug, maar is het niet de bedoeling dat ze door dit investeren winst maken (wel zo nodig ten laste van de winst opvoeren). Een MHG-bank kan zich daar dan in specialiseren om dit in goede banen te leiden (ook weer tegen een vast tarief).

Dergelijke neutrale, vrijere en vooral meer dienstbare geld-systemen zorgen ervoor dat er meer geld bij de mensen en bedrijven zelf blijft (NB ze betalen ook minder belasting). Zo wordt geld niet op voorhand uit de economie gedraineerd. Hierdoor ontstaat er een echte "vrije markt" en een gezondere welvaart doordat de mensen en bedrijven een adequatere invloed zullen kunnen uitoefenen op maatschappij en economie wat betreft de nodige behoeften-voorziening. Het kan tevens de merites van het socialisme, liberalisme en het confessionele/ conservatieve tot zijn recht laten komen, en zodoende het toewerken naar vrijheid, gelijkwaardigheid en broederlijkheid bevorderen. Hierin passen niet de virtuele geldproducten⁷⁶ -incl. de aandelen- zoals op de beurs wordt verhandeld, waardoor de speculanten hun de economie verziekende, welvaart eruit drainerende, casino-en manipulatie-speeltjes worden ontnomen⁷⁷. Zo kunnen de irreële waarderingen van o.a. de huizen-prijzen worden ondervangen. Verder moet het systeem van rente op rente vragen worden afgeschaft, want je kan het maar 1 keer uitlenen (en dus 1 keer de hoofdsom terug krijgen). Alle (ontwikkelings-)landen, die leningen zijn aangegaan bij het IMF/ de Wereldbank moeten onmiddellijk worden gecompenseerd, hun "schulden" worden kwijtgescholden en eigenlijk de door hen teveel afgedragen afbetalingen verrekend of terugbetaald krijgen. In wezen moeten de banken dit aan alle benadeelde partijen doen⁷⁸. Internationaal kunnen landen zo juist meer vanuit vrijheid met elkaar omgang aangaan. In circulatie brengen van deze "vrije geld-soorten" zou gaan door het te creëren en zo nodig in te laten wisselen tegen elk van de huidige geld-soorten die het "schuld en rente-label" dragen. Of een nieuwe geld-soort waarvan

sprake is dat die wordt opgezet en al wordt gedrukt -de Amero- als vervanger van de USD en nieuwe munt voor N-Amerika, niet oude wijn in nieuwe kruiken is, valt nog te bezien⁷⁹.

Het huidige geld-systeem zal wellicht niet 1-2-3 verdwijnen, zodat het nog als klankbord van 'hoe het niet moet' zal kunnen fungeren, we ons bewust zijn over een betere omgang met geld er verder door kunnen polijsten, en we de juistere en rechtvaardigere vormen kunnen uitwerken. Op zijn minst hoort daar een wet bij die het "vrije" geld-systeem legaliseert (NB. de LETS-systemen zijn ook legaal), en bv. de inwisselbaarheid faciliteert, zodat je zou kunnen kiezen met welk geld-systeem je zelf wilt werken.

Een manier die een bijdrage kan zijn om de problemen omtrent hypotheekleningen die niet betaald kunnen worden, of om mensen van dienst te kunnen zijn die aangaande hun huizenbezit de grondslag van hun hypotheek op een gezonde manier willen regelen is de volgende. Je zou een overgangs-procedure kunnen bedenken waarbij de MHG (of een op die leest geschoeide bank) hypotheekleningen overneemt. De MHG zou ten eerste het pand onder haar loep moeten nemen en op een gezonde manier moeten taxeren volgens haar standaard. Dan zou ze dat bedrag en het object kunnen opnemen in de boekhouding van haar economische systeem. De bank waar het bij liep streept het uit haar boeken, en zegt derhalve zijn eigen daarvoor afgesloten contract op. De MHG kan tevens het eigendom overnemen van het pand, waardoor de eigenaar huurder wordt. De aftrekbaarheid van de hypotheeklasten van de belastbare som is eigenlijk voortgevloeid uit het mafafide systeem, en de noodzakelijkheid/legitimititeit ervan valt bij de hier opgevoerde compleet andere insteek (0,0 belasting) helemaal weg. Door de aanwending van het neutrale geldsysteem zou er eerder met meer vindingrijkheid gekeken kunnen worden naar vormen van huizenbezit en benutting, alsook naar vormen omtrent het eigendom en gebruik van grond.

Patrick Steensma heeft een Coachings & Consultingspraktijk waarbij hij mensen en organisaties in hun groei en verandering begeleidt om de werkzaamheid van hartekrachten te activeren zodat die de bewustzijns-processen en iemands leven kunnen gaan dirigeren; zie: www.heartworkz.com. Samen met anderen biedt hij Energetica Consulting, de Project-uitvoering en/of ge-

nezing aan voor landschapskrachten in Behuizing, Organisaties & Landschap. Zie hiervoor: www.gaiheartworkz.com

1. Meyers Lexikon, 1927, pag. 1443/4. Voor deze historie: History of Monetary Systems, Alexander del Mar.
2. En is dat tot op de dag van vandaag. Zie <http://www.users.globalnet.co.uk/~bamr1/>.
3. De staatsschuld van het VK was op 03-2001 £ 381 miljard. Het VK betaalt jaarlijks veel aan afbetalingen, zodat de schuldquote (het fictieve) dekkingspercentage door het BBP van de staatsschuld relatief erg laag is: 39,5 %.
4. Zie voor het relaas over Engeland: The Grip of Death, Michael Rowbotham.
5. Zie het zeer basale betoog van Founding Father Roger Sherman in: Caveat against Injustice: or, an Enquiry into the evil consequences of a fluctuating medium of exchange. Ook Andrew Jackson op 5-12 1836: "It is apparent from the whole context of the Constitution ..., that it was the purpose of the Convention (of the Constitution) to establish a currency consisting of the precious metals. These were adopted by a permanent rule excluding the use of a perishable medium of exchange ... as tender for debts, or the still more (en zelfs in toenemende mate) pernicious expedient (het verderfelijke hulpmiddel) of paper currency. Ook Thomas Jefferson was hier fel tegen. The Miracle on Main Street, F. Tupper Saussy, die ook aantoont dat de Income Tax Law nooit is geratificeerd door de Staten van de VS, en de burgers van de VS eigenlijk geen inkomstenbelasting hoeven te betalen.
6. Constitution Artikel 1, sectie 8, lid 5.
7. Constitution Artikel 1, sectie 10, lid 1 : "No State shall ...; make anything but gold and silver coin a tender in payment of debts". Zo ook : 12 United States Code 152: "The terms 'lawful money' and 'lawful money of the United States' shall be construed to mean gold or silver coin of the United States". The Coinage Act 1792, zegt specifiek dat goud en zilver "money of the United States" is.
8. 31 United States Code 371: The money of account of the United States shall be expressed in dollars or units.
9. Uit: Senate document no.23, pagina 98, door Robert L. Owen, voormalige voorzitter van Committee on Banking and Currency, United States Senate. Zie ook: <http://reformation.org/secrets-of-the-bank-of-rome.html>.
10. Zie: Fourth Reich of the Rich, Des Griffin.
11. Tsaar Alexander I werd ook belaagd door de Rothschilds om in Rusland een door hen gecontroleerde bank op te richten. Hij weigerde dit. Ook ondersteunde hij Lincoln door Engeland en Frankrijk te declareren dat als zij zich zouden mengen in de Burgeroorlog en het Zuiden zouden helpen hij dit als een oorlogsverklaring beschouwt en dat Rusland dan Lincoln zou helpen. Ter ondersteuning stuurde hij een deel van zijn Stille Oceaan vloot al naar San Fransisco en naar New York.
12. De moordenaar, J.W. Booth, had banden met de internationale bankiers. This One Mad Act, I.Forrester.
13. JP Morgan lokte dit uit; zie p.72 in Tragedy and Hope, door Carroll Quigley.
14. Uit : America's Hope, Volume I, door Tom Schauf.
15. De latere Chase Manhattan is een fusie van de Rockefellers Chase Bank en de Manhattan Bank van Warburg.
16. McFadden op 10.06.1932. Twee weken hierna was hij dood; zgn. een hartaanval. The Federal Reserve Hoax, door Wickliffe B. Vennard Sr.
17. Grip of Death, M. Rowbotham
18. Fourth Reich of the Rich, Des Griffin en The Trillion Dollar Conspiracy, Gary Allen. Ook in de jaren 30-50 hebben congresleden geprobeerd om de FR op te heffen. In 1980 probeerde Ron Paul, TX, het nog.
19. Uit: Repeal the Federal Reserve Banks, pag's 162-170, door Rev. Casimir Frank Gierut. Twee weken na het betoog van rechter Mahoney is hij vermoord. Ook andere overwegingen van hem liegen er niet om: "The activity of the FR-banks...constitutes an unlawful creation of money, credit and the obtaining of money and credit for no valuable consideration".
20. Zie Brüder des Schattens, Heinz Pfeiffer, blz. 97 e.v..
21. EO No. 11110 van 4 juni 1963. Hij was vermoord op 22.11.63 Zie <http://www.thetruthseeker.co.uk/article.asp?ID=7867>
22. Zie http://groups.google.com/group/total_truth_sciences/msg/3a3764aa8d4c5e22 voor de andere presidenten die tegen de internationale bankiers waren en het loodje hebben gelegd: William H. Harrison (vergiftigd, 1841), Zachary Taylor, Garfield en McKinley.
23. Zie Gold vs Paper, Anthony Sutton
24. Op 25.09.09 hebben 295 Congresleden toegezegd het te ondersteunen (dit is meer dan de benodigde 2/3 van de stemmen). Zie: <http://www.ronpaul.com/on-the-issues/audit-the-federal-reserve-hr-1207/>. Zie ook zijn nieuwste boek "End the Fed". Voor het verhaal omtrent Obama zie bv: http://www.washingtontimes.com/news/2009/jun/16/plan-gives-fed-sweeping-power-over-companies/?feat=home_headlines.
25. Caroll Quigley, Tragedy and Hope, pag 324.
26. Wall Street and the Bolshevik Revolution en America's Secret Establishment, Anthony Sutton.
27. De Amerikaanse delegatie dicteerde (bij de totstandkoming van de WB/IMF) een systeem dat de gehele last bij de schuldenaar legde. Citaat van de Canadian Committee on Monetary Reform in Sustainable Economics, 1997.
28. The Globalization of Poverty, M. Chossudovsky. Brazilië betaalde b.v. in 1971-2004 \$ 289 miljard aan rente aan de buitenlandse schuld, met een stijgende schuld en dus weer meer rente.
29. Bron: <http://www.earthday.nl/index.php?id=75> en http://vl.attac.be/article-impression.php?id_article=1025.
30. Zie: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+MOTION+B6-2005-0024+0+DOC+XML+V0//NL>
31. De Paris Club is binnen het IMF de voornaamste beleidsbepaler en leent het meeste geld uit; zie www.bartleby.com
32. Hij beschrijft dit in zijn boek: "Confessions of an Economic Hit Man".
33. John Perkins werkte voor MAIN. Dit bedrijf behoorde tot de top-5 van de VS, w.o. Bechtel en Halliburton.
34. Zo gaat van elke \$ 100 die in Ecuador aan olie wordt gewonnen \$75 naar de westerse oliemaatschappijen, terwijl van de resterende \$ 25 75 % naar de aflossing van de leningen gaat.
35. John : het is algemeen bekend bij militaire strategen dat als men het M-Oosten wil beheersen men Irak moet controleren.
36. Robert McNamara: minister van Defensie onder Kennedy en president van de World Bank; George Schultz: minister van Financiën onder Nixon en minister van buitenlandse zaken onder Bush sr. en CEO van Bechtel; Casper Weinberger: minister van defensie onder Bush sr. en vice-president van Bechtel. Meest recente voorbeeld is Dick Cheney, minister van Defensie onder Bush sr., CEO van Halliburton en daarna vice-president onder G.W. Bush.
37. Zie: http://www.alternet.org/audits/108769/as_crisis_mounts,_ecuador_declares_foreign_debt_illegitimate_and_illegal/
38. Zie : <http://www.venezuelanalysis.com/news/3994>
39. Fannie Mae en Freddie Mac hadden samen voor \$5000 miljard aan hypotheeklen uitstaan, met \$ 50 miljoen in kas.

40. De Triodos Bank is hier een uitzondering op. Die bankiert 1:1.
41. Typisch is bv dat de Saedies zich ook moesten vastleggen aan een jaarlijkse afname van enkele 100-en miljoenen dollars aan VS-staatsobligaties; hierover ging de hele moslimwereld verbijsterd over de rooie. Zie hiervoor het boek van John Perkins. Zie ook: Het Geld van de Toekomst, Bernard Lietaer (ex-employee Nationale Bank van België en nu hoogleraar aan de Universiteit van Berkeley, CA)
42. De staatsschuld van Nederland op 19-11-08 is € 283 miljard (gestegen met 29% door de staatshulp aan banken e.d.). Met een BBP in 2007 van € 525 miljard betekent dit een schuldquote van zo'n 53 %; in '97 was deze 70 %.
43. Bron: <http://www.cia.gov/library/publications/the-world-fact-book>.
44. Zie: <http://www.publicdebt.com>. In 1914 was de staatsschuld van de VS \$ 3 miljard. In 1994 ging \$ 296,3 miljard (meer dan 20 % van de totale overheidsuitgaven) naar het afbetalen van rente van de staatsschuld. Alien Agenda, Jim Marrs.
45. De OECD bestaat uit de 30 rijkere landen, zie <http://www.oecd.org>.
46. Brein ervan was N. Aldrich, spreekbuis van J.P. Morgan. In de VS betaalden in 1980 bedrijven 13,8 % aan de belasting, in 1992 was dit 8,3 %: burgers betalen dus het meest. The Globalization of Poverty, M. Chossudovsky. Nb. noot 5 over de Income Tax Law.
47. Wellicht vandaar de aanslag op hem: http://groups.google.com/group/total_truth_sciences/msg/3a3764aa8d4c5e22
48. Zie: http://groups.google.com/group/total_truth_sciences/msg/3a3764aa8d4c5e22.
49. Greenspan adviseerde (natuurlijk) het overschot in 2000 van NLG 7 miljard te gebruiken voor de aflossing van de staatsschuld.
50. Door hun statuten waren de centrale banken al niet meer in staat de economie van geld te voorzien. Ibid noot 44.
51. Zie bv <http://www.beurs.nl/nieuws/artikel.php?id=195995&taal=NL>
52. Nederland betaalde in 2006 € 13,2 miljard aan rente op de staatsschuld, in 2007 € 13,8 en in 2008 wordt dat € 14,9.
53. Dit is neergelegd in zijn boek: The Natural Economic Order. Zie bv: <http://www.systemfehler.de/gesell.htm>
54. Van bakkerijen tot melk-bedrijven, restaurants, fiets-winkels, etc. Alle grote Duitse steden hadden Wära-omruil-stations.
55. Dit is een reële vorm van geld-inflatie. Het overgrote deel van de huidige vormen van inflatie hebben echter een hele andere oorzaak: dit komt omdat het huidige stelsel barst van de mogelijkheden om een positie te verwerven waardoor je anderen voor je kunt laten werken. Dat werkt prijsopdrijvend, denk aan: particulier eigendom van onroerende goederen, en de vaak te hoge rente.
56. Toen Silvio Gesell in 1919 Min. van Financiën van de deelstaat Beieren werd en hij de president van de Reichsbank inlichtte over zijn voorstellen was de regering van Beieren binnen 1 week gevallen.
57. Daardoor kwamen er nl. geen lokale belastingen binnen.
58. Zoals Knoxville, Chicago en New Haven etc.. Zie "Stamp Scrip" en het dagboek van I. Fischer.
59. Zie voor de Wära en Wörgl: www.geldreform.de. Andere monetaire hervormers: www.themoneymasters.com (VS) en www.monetaryreform.on.ca (Can)
60. J.M. Keynes in zijn boek 'General Theory of Employment, Interest and Money' als hij Silvio Gesell behandelt.
61. Ook zei hij dat als de stad waar hij woonde in dergelijke problemen terecht zou komen hij dit systeem zou willen proberen. E. Daladier, Wirtschaftsleben und Freigeld, pag. 12.
62. Local Exchange Trading System. In Nederland zijn er zo'n 300 LETS-systemen, zie www.strohalml.nl. Stichting Strohalml streeft het realiseren van alternatieve geldsystemen na.
63. Zie: http://www.strohalml.nl/media/stro/publicaties/workshop_4_C3_moderneverrekeningsnetwerken_in_de_praktijk.ppt
64. Zie <http://www.fairtax.org>.
65. Zie bv : http://www.cato.org/pubs/policy_report/v29n4/cpr29n4-1.html
66. Zie: <http://www.opencurrency.com/currencies.php>
67. Zie: http://www.freelakotabank.com/aboutfreelakotabank_prosperity.php
68. De Zweedse econoom B. Bjorset kwam meer dan 2000 uitgewerkte ontwerpen tegen die dit allen als gemeenschappelijk thema hadden. The Grip of Death, M. Rowbotham.
69. "What...makes these instruments ('currency', t.w. paper money and coins, en 'deposits') acceptable at face value ? Mainly, it is the confidence people have that they will be able to exchange such money for real goods and services...": Modern Money Mechanics, D. Nichols, van Federal Reserve Bank of Chicago. Over vertrouwen wekken gesproken is het overigens een opvallend cynisch detail dat alle figuren op de bankbiljetten van de Federal Reserve, t.w. Washington (\$1), Lincoln (\$5), Jackson (\$20), Grant (\$ 50) en Franklin (\$100) volkomen tegen het Federal Reserve-systeem waren, behalve zoals gezegd Hamilton (\$10).
70. De poging het alternatieve circuit generaliserend te brandmerken als onwetenschappelijk is een inbreuk op de vrijheid van keuze van ieder mens. De conventionele medicijnen staan nota bene op plaats 4 van de lijst van doodsoorzaken.
71. Zie hiervoor : <http://www.systemfehler.de/gesell.htm>
72. Dat Götz Werner -oprichter en eigenaar van de DM-drogisterijketen- bij de ARD-Talkshow "Anne Will" op 07.12.2008 werd tegengeworpen dat zijn voorstel om het "Grundeinkommen" in te voeren € 600 Miljard zou gaan kosten, berust gezien het hier uiteengezette op een verkeerde voorstelling van zaken, omdat diegene die dat opperde ervan uitgaat dat dit geregeld zou moeten worden op basis van het huidige geldsysteem die bij de geldschepping schuld en rente eraan koppelt.
73. Deze bank is verkozen tot duurzaamste bank ter wereld: http://www.triodos.nl/nl/whats_new/latest_news/press_releases/2864076
74. Zo hanteert bv het bedrijf de Nationale HypotheekPas een vast tarief van € 795 voor het afsluiten van een hypotheek ongeacht het bedrag; zie www.nhp.nl of www.nationalehypotheekpas.nl
75. Dé reden voor de crisis in de VS in '29 was dat de banken dit weigerden, zodat de economie vastliep. De huidige crisis heeft hier veel van weg. Door niks te lenen gaan ook goedlopende bedrijven ten onder; middels het hier voorgestelde zou dat eenvoudiger kunnen worden opvangen.
76. Vooral de derivaten markt; deze is nu totaal zo'n € 592 biljoen; dat is ongeveer 10 keer het totaal van de BNP's van alle landen. Zie: <http://www.independent.co.uk/news/business/news/a-163516-trillion-derivatives-timebomb-958699.html> Derivaten zijn contracten waarvan de waarde is afgeleid van de prijs van de onderliggende waarde, dat meestal geldmarkt-beleggingen zijn zoals aandelen, obligaties, geldmarkt-instrumenten of goederen. Bekende vormen zijn: opties (put & call), futures en warrants.
77. Zoals de Plunge Protection Team, van oorsprong door R. Reagan opgezet om te kunnen reageren op financiële crisis, maar daarna al snel bezig met (geheime) manipulaties van de markt door mee te gaan handelen in aandelen en "aandelen index-futures"; zie: http://www.boston.com/bostonglobe/ideas/articles/2008/09/21/the_operators/?page=3
78. De hypotheekschuld in Nederland was in 2007 € 572 miljard. Wat zou daar allemaal wel niet onterecht van zijn ?
79. Zie: <http://english.pravda.ru/world/americas/02-12-2008/106779-amero-0>

Financiële oorlogsvoering: Verdachte timing van de Amerikaanse ratingbureaus

F. William Engdahl (30-04-2010)

Ondanks al zijn tekortkomingen en zwakheden is de euro voor de centrale banken in de wereld op dit moment het enige alternatief voor de dollar. Toen de euro tien jaar geleden werd ingevoerd, vormde de dollar 70 procent van alle deviezenreserves van de centrale banken. Deze waarde is gestaag gedaald naar 60 procent, het aandeel van de euro is aan de andere kant bijna 30 procent gestegen, waardoor de euro de enige serieuze concurrent van de dollar is als wereldmunt. Nu de schuldlast van de Verenigde Staten alle records breken en de dollar zelf in een crisis dreigt te geraken, wordt - het lijkt wel op bestelling - alle aandacht op Griekenland en de zogenaamde zwakte van de euro gericht. De rol die de zogenaamde Amerikaanse "credit-rating-agency's" daarbij spelen, is meer dan verdacht.

In mijn nieuwste boek: "De ondergang van het dollarimperium", verklaar ik tot in detail, hoe Wall Street en het Amerikaanse ministerie van financiën na de Tweede Wereldoorlog, het radarwerk van de dominantie van het mondiale financiële systeem heeft opgebouwd en laat zien hoe het werkt. (1)

Slechts weinigen - zelfs niet hoge vertegenwoordigers van de overheid binnen de EU - zijn zich ervan bewust dat de dollar en het zogeheten 'dollar-systeem' de kern vormt voor de belangen van de elite van Wall Street en voor een - de facto - Amerikaans Imperium. Het feit dat de dollar als wereldreservevaluta de handelsvaluta is voor olie, goud en andere waardevolle grondstoffen, heeft tot gevolg dat alle andere landen dollars voor hun olie etc. nodig hebben en daarmee feitelijk de staatsschuld van de VS financieren. In de jaren vanaf 1980 was Japan het land dat het overheidstekort van de VS financierde uit vrees voor het verliezen van militaire steun van de Verenigde Staten. Vandaag is dit China.

De Amerikaanse eeuw werd in wezen op twee pijlers gebouwd: ten eerste, de rol van de dollar als de wereld valuta en anderzijds op de Amerikaanse positie als de onbetwiste militaire supermacht in de wereld.

Door kernwapens gedekt papier

Augustus 1971 vormde het keerpunt in de geschiedenis. David Rockefeller (2) en Wall Street konden president Nixon overtuigen om het in 1944

overeengekomen internationale valuta-systeem van Bretton Woods op te zeggen. De gouddekking voor de hoeveelheid in omloop gebrachte dollars werd volledig opgegeven. De Verenigde Staten liep het risico al hun goud aan Europa te verliezen - de centrale banken van Duitsland en Frankrijk eisten fysiek goud voor de papieren dollarstroom. Tot aan 1971 bezat de US Federal Reserve Bank het leeuwendeel van het monetaire goud in de wereld, omdat de Verenigde Staten als overwinnaar uit de Tweede Wereldoorlog tevoorschijn was gekomen. Toen dit goud geleidelijk verdween, was de macht van Amerika in haar kern bedreigd. Dat wilden en konden de meest machtige elites van de wereld niet accepteren.

Sindsdien geldt in de VS een "papieren standaard", vaak ook als "fiat money" betiteld. De volume van de in de wereld circulerende dollars is niet begrensd door de goudreserves, maar door de bereidheid van de rest van de wereld de dollar als legitieme waarde te erkennen. Daadwerkelijk vormt sinds 1971 de militaire macht en het Amerikaanse nucleaire arsenaal, echter niet de stabiliteit van de Amerikaanse economie, de dekking voor de dollar.

Sinds 1971 is het volume van de dollar in de wereld met bijna 2900 procent met sprongen gegroeid. Tussen 1950 en 1970, toen de gouddeviesenstandaard van Bretton Woods werd gehanteerd, was het echter slechts 51 procent. Er is dus geen twijfel over wat de bron is van de wereldwijde inflatie van de afgelopen 40 jaar: de stroom van dollars die door het Amerikaanse ministerie van financiën en de private Federal Reserve Bank de wereld in zijn gepompt.

Waarom accepteert de wereld nog een dergelijk hoog gewaardeerde dollar, zeker nu, gelet op de financiële crash van 2007 en de duizelingwekkende stijging van de Amerikaanse staatsschulden? Daarin ligt het geheim van de macht van de Verenigde Staten. En daarin ligt de echte reden voor de crisis in Griekenland.

Het geheim van de Amerikaanse macht

Slechts weinigen begrijpen dat de Amerikaanse financiële elites die achter de Federal Reserve Bank, die achter de Amerikaanse regering en achter de machtige Wall Street banken sinds 1971 staan, een angstaanjagende machinerie hebben opgebouwd. Een machinerie waarmee zij oorlogen en politieke

crises in andere landen veroorzaken en regimewissels - zelfs de val van de Sovjet-Unie na 1989 - plegen. En dit uitsluitend opdat de dominante rol van de dollar als reserve valuta in de wereld zal worden gehandhaafd. Dat lijkt moeilijk voorstelbaar, maar neemt u de volgende ontwikkeling waar, die ik in detail beschreven heb in mijn boek:

In 1972, toen een sterke Europese Economische Gemeenschap ontstond (herinnert u zich deze tijd nog?), die grotendeels was gebaseerd op de dynamische economie van Duitsland en Frankrijk, en een bedreiging vormde voor de zuivere "papieren" - dollar, zette de Amerikaanse elite met steun van Nixon's minister van Buitenlandse Zaken Henry Kissinger - een protegé van Rockefeller - in oktober 1973, de Midden-Oosten oorlog in gang, de zogenaamde "Yom Kippur Oorlog". Het enige doel was de Arabische olieproducerende landen tot een embargo te dwingen, dat een stijging van de olieprijs met 400 procent tot gevolg had. Olie werd op dat moment nog slechts in dollars verhandeld.

Toen de dollar in 1979 onder druk kwam te staan, zorgde de Amerikaanse nationale veiligheidsadviseur Zbigniew Brzezinski - David Rockefeller's man - voor de omverwerping van de Sjah in Iran, die een tweede oliecrisis veroorzaakte. Zo werd de dollar opnieuw een tijdlang gered.

De bankier miljardair George Soros, die vaak politieke beslissingen mede bepaald en over voorkennis beschikte toen hij in 1992 de Bank of England "brak".

Toen het er in 1992 zo uitzag dat de City van Londen en het Britse establishment besloten om

aan de geplande Europese Centrale Bank en de euro deel te gaan nemen - een stap die de financiële macht van Londen en het economische gewicht van Duitsland en het Europese vasteland zouden koppelen en juist op het tijdstip dat de dollar en de Amerikaanse economie te kampen hadden met ernstige problemen - dook met het Quantum Fund een tot dan toe nauwelijks bekende New Yorkse hedge fund op dat tegen de "Bank of England" begon op te bieden.

Wonder boven wonder lukte het, om het pond uit het Europees Monetair Stelsel en de euro te verdrijven. Hoofd van deze hedge funds was George Soros, die volgens insiders op dat moment met vertrouwelijke informatie van de US Treasury (ministerie van financiën VS) en andere kanalen opereerde. Om de dollar te redden duwde hij een wig tussen het pond en de euro. (3)

In 1997, toen de Aziatische tijger-economieën en de dynamische schuldenvrije economieën van de Aziatische landen van Zuid-Korea tot aan Hong Kong de wereld wederom van het dollarsysteem dreigden weg te lokken, lanceerde dezelfde hedge funds van George Soros in samenwerking met anderen - die kennelijk ook op dat moment voorkennis bezaten - met bijna militaire precisie een gecoördineerde aanval. Doel was om de economieën van de Tigger-staten op de knieën te dwingen. De Aziatische crisis van 1997 tot 1998 en de Russische crisis van augustus 1998 waren naar verluidt gepland door de Wall Street elites - en in het geheim gesteund door de middelen van de Amerikaanse regering - om deze dynamisch landen onder curatele van het Internationaal Monetair Fonds te stellen. Het IMF wordt overigens gedomineerd door de het Amerikaanse ministerie van financiën. Als gevolg van de crisis van 1997 tot 1998, maakte de dollar op de vooravond van het besluit om de euro in te voeren opnieuw een sprong uit de crisis.

De rol van de drie grote Amerikaanse ratingbureaus

Is het niet vreemd dat elk land dat zijn kredietwaardigheid "classificeren" moet, elke Europese bank, of een groot bedrijf, contact moet opnemen met één van de slechts drie internationale kredietbeoordelingbureaus die het monopolie bezitten op de bepaling van de kredietwaardigheid? Typerend is dat alle drie ratingbureaus Amerikaanse bedrijven zijn en er geen grensoverschrijdende Europese of Aziatische ratingbureaus bestaan. Alle drie hebben ook nauwe banden met de US Treasury

en Wall Street. Men zou kunnen denken dat dit zo is omdat ze de meeste ervaring en over de beste beoordelingsstandaarden beschikken.

Mispoes! De Grote Drie - Moody's, Standard & Poor's en Fitch - hebben zich telkens weer opvallend stil gedragen in die gevallen dat Wall Street of het dollar systeem in gevaarlijk vaarwater bleek te geraken. Slechts een paar maanden nadat de crisis was uitgebroken over de enorme speculatieve zeepbel in Thailand en de Aziatische vastgoedbubbel, sloegen ze alarm. Zij gedroegen zich tijdens de internetzeepbel echter net zo stil als in het geval van de frauduleuze boekhouding bij Enron en andere Amerikaanse bedrijven. Zij hebben de recente fraudepraktijken met de securitisatie van subprime-hypotheek mogelijk gemaakt, door deze nieuwe obligaties, die niets anders dan puur giftig afval bevatten, te bekronen met het felbegeerde AAA-label. (4) Het recente schandaal in verband met Goldman Sachs, de bank die haar klanten met volledige kennis van zaken waardeloze gesecuritiseerde hypothecaire leningen verkocht - en deze veilig verklaard had - was alleen mogelijk doordat S & P en Moody's deze obligaties een AAA-rating hadden gegeven.

De strategie van de Amerikaanse elites om de dollar te handhaven als wereld-reserve valuta - en dus de macht van de VS - is voor een belangrijk deel gebaseerd op de verborgen inzet van deze corrupte ratingbureaus en hun wereldwijde beoordelingsmonopolie op aanvallen die een potentiële bedreiging vormen voor de dollar.

Dit is het echte verhaal achter de voortdurende crisis in Griekenland, dat in de afgelopen dagen zich heeft ontwikkeld tot een vertrouwenscrisis in de euro zone. Wij zitten midden in een zeer goed voorbereide manoeuvre dat getuigd van Amerikaanse financiële oorlogvoering ter ondersteuning van de zwakke dollar. Achter de schermen, helpen de London City en de Britse regering, waarvan de eigen valuta in groot gevaar verkeerd, net als de dollar.

Een cruciale insiderrrol speelt hierbij Goldman Sachs, de sterkste Wall Street-bank die Griekenland al eerder in 2002 bij de euro-intrede 'geholpen' had. Door het ontwerpen van complexe, frauduleuze derivaten werden de autoriteiten in Brussel en de Europese Centrale Bank misleid over de werkelijke hoogte van de Griekse staatsschuld. Toen het schandaal vorig jaar na de verkiezing van de socialistische regering van Papandreou aan het licht kwam, gaf de Griekse regering Goldman Sachs zowaar nog meer speelruimte - ongelooflijk maar waar. In het verleden heeft de Griekse regering bewust haar zakelijke transacties verdeeld

over een aantal vooraanstaande internationale investeringsbanken - Morgan Stanley, Credit Suisse, de Duitse Bank, USB, en Goldman en JP Morgan. Dat veranderde onmiddellijk toen de nieuwe regering Papandreou aan het werk ging.

Minister-president van Griekenland Papandreu heeft Goldman Sachs tot haar belangrijkste adviseur benoemd; ondertussen gebruiken Washington en Wall Street rating-bureaus als instrument voor financiële oorlogsvoering tegen de eurozone

“Goldman Sachs heeft bij de advisering van Griekenland momenteel de leiding overgenomen”, aldus een Griekse economisch adviseur. Dat is dus precies dezelfde Amerikaanse bank die hielp met de bouw van de tikkende tijdbom, en nu de enige adviseur is die Griekenland helpt om te gaan met de crisis. Ze is over elk detail van de Griekse financiële huishouding beter op de hoogte dan Brussel! De vossen van Wall Street bewaken het Eurokippenhok.

Wederom als een duveltje uit een doosje: toen wereldwijd waarneembaar was dat de verkoop van US Treasury obligaties daalden omdat de kopers bezorgd waren over de omvang van het Amerikaanse overheidstekort, verlaagde Moody's in november 2009 plotseling zijn rating voor Griekenland. Er ontstond hierdoor angst voor een crisis binnen de eurozone en een vlucht van kapitaal van de euro naar de dollar was het gevolg. Welk een wonder!

Op dit moment, precies op het juiste ogenblik, hebben de Amerikaanse ratingbureaus Griekenland tot het niveau van “Junk Bond” status gedegradeerd en daarmee een nieuwe Euro-crisis bewerkstelligd. Tegelijkertijd werden ook de schuldenstatus van de minder kwetsbare landen Portugal en Spanje op het juiste moment naar beneden gewaardeerd. De timing is zeer precies. De vraag blijft: Waarom de timing van de rating agencies tijdens de Azië-crisis of de crisis van LCTM of Enron zo beroerd was? De Amerikaanse Grote Drie zijn een integraal onderdeel van een apparaat, dat we kunnen betitelen als het dollar-imperium. Dit imperium

voert een gevecht om te overleven en kan als haar grootste uitdaging sinds 1945 worden gezien. Verbaast het u dat Goldman Sachs, Moody's, S & P en Fitch, samen met de doodgezwegen hedge funds van iemand als George Soros zich schuldig maken aan deze financiële oorlogvoering? Het is een politieke, een geopolitieke zet, waarvan de VS minister van financiën Timothy Geithner, Goldman Sachs en Wall Street zullen profiteren die alleen al deze week wederom 140 miljard dollar aan nieuwe Amerikaanse overheidsschuld [in de vorm van nieuwe obligaties] moeten verkopen.

Een paar maanden geleden heeft de Duitse regering de oprichting voorgesteld van een Europees ratingbureau. Als Europa de komende maanden overleven wil, moet men zich in de eurozone er bewust van zijn dat men midden in een oorlog zit. Financiële oorlogvoering is slechts een andere manier van oorlog voeren. Het gaat om het geheel: wie bepaald de toekomst van Europa, Eurazië en van de wereld..... en met welke politiek?

En trouwens, de rating methoden en modellen van Moody, S & P en Fitch zijn geheim. Besluiten van Amerikaanse rechters bepalen dat ze niet openbaar hoeven te worden gemaakt. Ook het Amerikaanse Congres, dat zich het strategisch belang van de ratingbureaus, als onderdeel van de macht van Amerika, heel goed bewust is, heeft geweigerd om deze onder toezicht te plaatsen. Evenals de derivaten banken op Wall Street kunnen ze doen en laten wat ze willen - net als de British East India Company 200 jaar geleden.

Onderstaande 4 punten zijn door redactie van Apokalyps Nu! ter verduidelijking toegevoegd.

1. F. William Engdahl; Der Untergang des Dollar-Imperiums; Kopp Verlag 2009; ISBN 978-3-938516-89-8
2. zie: http://nl.wikipedia.org/wiki/David_Rockefeller:

David Rockefeller, Sr. (12 juni 1915 in New York) is een Amerikaanse bankier. Hij is de jongste zoon van miljardair John D. Rockefeller, Jr. en kleinzoon van de oliemagnaat John D. Rockefeller. Zijn vier broers waren: John D. III, Nelson, Laurance en Winthrop.

David is wel de bekendste van de gebroeders Rockefeller en was in de jaren zeventig een van de machtigste bestuurders ter wereld. Hij heeft contacten met de belangrijkste politici ter wereld en wordt vaak als wereldbankier aangeduid.

De basis voor zijn invloed was de Chase Manhattan bank, waar zijn familie bij betrokken was en die hij van 1960 tot 1981 leidde. Tijdens deze periode steeg deze tijdelijk tot grootste bank in de wereld. Zijn invloed op de wereldpolitiek is groot. Hij was

van 1975 voorzitter van de Council on Foreign Relations, waar verzamelde zakelijke leiders en politici van de VS en Europa van gedachten wisselen. Rockefeller is een regelmatige deelnemer aan de Bilderbergconferenties, 1001 Club en mede-oprichter van de Trilaterale commissie.

Van zijn hand is de volgende uitspraak:

"For more than a century, ideological extremists at either end of the political spectrum have seized upon well-publicized incidents to attack the Rockefeller family for the inordinate influence they claim we wield over American political and economic institutions. Some even believe we are part of a secret cabal working against the best interests of the United States, characterizing my family and me as 'internationalists' and of conspiring with others around the world to build a more integrated global political and economic structure - one world, if you will. If that's the charge, I stand guilty, and I am proud of it."

3. George Soros (Soros Fund Management) heeft er al een lange carrière opzitten als luis in de pels van verschillende overheden. Zo gaat hij door het leven als de man die de Bank of England op de knieën dwong. Het verhaal is ondertussen uitgegroeid tot een schoolvoorbeeld van speculanten die een land aanvallen. Soros zette in 1992 een ongezien hoog bedrag in op een val van het Britse pond: ruim 10 miljard dollar. Uiteindelijk werd de Britse regering gedwongen het pond te devalueren en zich terug te trekken uit het Europees Monetair Systeem. Het weer terugkopen van de sterk gedevalueerde pond leverde Soros 1 miljard dollar op.
4. zie ook: <http://www.nrc.nl/nieuwsthema/kredietcrisis/article2082906.ece>

Securitiseren is sinds het begin van de 21ste eeuw een wijd verbreid fenomeen. Het betreft allerminst alleen de Amerikaanse probleemhypotheek. Het was voor alle banken een lucratieve handel totdat in de zomer van 2007 de kredietcrisis uitbrak. Ze konden hun balans ermee 'verkorten', zoals dat in bankiersjargon heet.

Bij securitisatie worden bankenactiva als hypotheek en autoleningen of bedrijfskredieten opgeknipt en herverpakt in obligaties. En die activa zijn verhandelbaar. Bij verkoop creëren banken liquiditeit en daarmee weer ruimte om nieuwe hypotheek en leningen te verstrekken.

Ook Nederlandse banken doen eraan mee. Zo richt de Rabobank daartoe Best 2007 BV op. De Nederlandsche Bank constateert in 2000 een stijging in het aantal speciaal opgerichte beleggingsfondsen, Special Purpose Vehicles, naar een totaalbedrag van 8 miljard euro. Een bedrag dat inmiddels is opgelopen naar 270 miljard euro. Door de banken in Nederland zijn vooral hypotheek gesecuritiseerd. In 2006 ging het om één op de vijf hypotheek, op dit moment is eenderde van de totale woonhypotheekschuld in Nederland gesecuritiseerd.

Nederland is daarmee een koploper in Europa. Ongeveer 20 procent van de securitisaties in Europa wordt geïnitieerd door Nederlandse banken, zo meldt DNB in juni van 2008. De toezichthouder schrijft dit toe aan de sterk ontwikkelde financiële sector in Nederland. Een lage rente en de sterke stijging van de huizenprijzen maken securitisatie voor de banken aantrekkelijk: het onderpand houdt zijn waarde wel.

Dan komt de omslag. De kredietcrisis doet het aantal hypotheeksecuritisaties sterk dalen. Volgens DNB in de eerste tien maanden van 2008 met 40 procent vergeleken met dezelfde periode in 2007. De vraag naar hypotheekobligaties is met name bij grote beleggers sterk teruggevallen.....

(noot van de redactie: Wat nu? deel 1 en 2 zijn afkomstig uit het boek van Ton Jansen: DE KREDIETKRISIS En Wat Dies Meer Zij; Achtergronden-Analyses-Oplossingen. Met toestemming van de schrijver integraal overgenomen en door Ton Jansen op enkele details aangepast.

Uitgeverij Perun Boeken; Palladion Bergen op Zoom 2009; ISBN 978-90-76921-21-1; 336 pag.; euro 22,90

Een klein halfjaar is voorbijgegaan sinds wij afgelopen oktober, kort nadat in de VS de bank Lehman Brothers failliet ging en de kredietcrisis in volle hevigheid losbarstte, met de artikelen in Mens&Wereld begonnen securitisatie¹. Vanaf dat moment hebben wij de gebeurtenissen in de wereld zoveel mogelijk op de voet gevolgd en van commentaar voorzien. Hierbij ging onze aandacht uiteraard in de eerste plaats uit naar de kredietcrisis zelf, die op dat moment de gemoederen hevig beroerde, waarbij vooral de bankiers en de hoge bonussen die zij ontvingen het moesten ontgelden. Velen zagen in deze 'perverse beloningen', die tot onverantwoorde risico's zouden hebben geleid, dé oorzaak van de kredietcrisis, of op z'n minst één van de oorzaken. Bij nader inzien leek dit echter toch wel wat al te simpel, want niet alleen de bankiers hadden boter op hun hoofd, maar ook hun bazen en degenen die met toezicht belast waren. Terwijl ook mensen die een huis kochten dat ze zich niet konden permitteren en spaarders die hun geld tegen een net iets te hoge rente bij een onbekende bank stalden niet helemaal vrijuit gingen. Zo bleken niet alleen de bankiers maar het hele systeem van egoïsme doordrongen te zijn.

De constatering dat de hoge bonussen niet de oorzaak van de kredietcrisis waren maar hooguit een symptoom dat het systeem niet deugde, riep natuurlijk de vraag op wat dan wél de oorzaak van de kredietcrisis was. Deze bleek voor een belangrijk deel gelegen in de immense hoeveelheden kapitaal die beschikbaar waren en naar een winstgevend bestemming zochten. Ditmaal was dat de huizenmarkt, met als gevolg dat veel mensen een te duur huis of een te hoge hypotheek werd opgedrongen. Tegelijkertijd leidden deze gigantische kapitaalmassa's tot een wereldwijde speculatie, waarbij getracht werd om met geld zoveel mogelijk geld te verdienen. De zeepbel die hier het gevolg van was, moest natuurlijk vroeger of later wel barsten. Zo leidde niet een tekort maar juist een teveel aan geld

tot de financiële crisis waar we nu nog steeds middenin zitten.

Op dit punt aangekomen rees vervolgens de vraag hoe het kon dat er zo ongelooflijk veel geld in de wereld was. In feite zijn hierop twee antwoorden te geven: een antroposofisch en een historisch antwoord.

Zoals Rudolf Steiner onder andere in zijn National-ökonomischer Kurs duidelijk heeft gemaakt, is een van de euvelen van de moderne tijd dat het geld niet 'sterven' kan². Hierdoor hoopt het zich op en gaat het zogezegd 'woekeren', om toch vooral maar een bestemming te vinden. De waanzinnige prijzen die vandaag de dag niet alleen voor huizen maar ook voor allerlei andere zaken, zoals bijvoorbeeld kunstwerken, worden betaald zijn hier een uitdrukking van.

Historisch is deze groei van het geld vooral mogelijk gemaakt door de akkoorden van Bretton Woods uit 1944. Hierbij werd in eerste instantie afgesproken dat de waarde van alle nationale valuta gekoppeld werd aan die van de dollar, terwijl de dollar op zijn beurt tegen een vaste pariteit (35 dollar per ounce³) gekoppeld werd aan het goud. Hiermee werd de dollar in feite tot werelddetaalmiddel verheven en sindsdien worden de prijzen van alle belangrijke handelsgoederen in dollars genoteerd. De bevoorrechte positie die dit de VS bezorgde bestaat tot op de dag van vandaag.

Helaas bleek dit systeem in de praktijk erg kwetsbaar, onder andere vanwege de hoge uitgaven van de VS voor de oorlog in Vietnam. Met als gevolg dat de VS in 1971 de koppeling met het goud loslieten toen andere landen de dollars die zij bezaten massaal voor goud in wilden wisselen. Vanaf dat moment hoefde de dollar niet meer door het goud te worden gedekt en kon de geldhoeveelheid ongebreideld groeien. Wat dan ook gebeurde. Sindsdien waarde dit 'spookgeld', dat geen enkele band met de reële economie meer had, door de wereld rond en richtte het daar – in handen van speculanten en aandeelhouders die alleen maar op zo veel mogelijk winst belust waren en totaal geen oog voor de maatschappelijke betekenis van bedrijven hadden – allerlei ravage aan. Met onder andere de huidige kredietcrisis, maar ook de ondergang van maatschappelijk waardevolle bedrijven tot gevolg.

In plaats van dit in te zien en de geldhoeveelheid op een gezonde wijze te beperken kiezen de beleid-

smakers er vooral voor om 'de duivel met de duivel uit te drijven'. Dat wil zeggen: zij proberen de crisis die door een teveel aan geld is ontstaan op te lossen door nóg meer geld in de economie te pompen. Want groei is heilig, in deze vicieuze cirkel zit de wereld vandaag de dag volslagen gevangen. Om je schulden af te lossen en toch geen stapje terug te hoeven doen, moet je nu eenmaal meer gaan verdienen, daar helpt geen lieve moedertje aan.

Een ander gevolg van de huidige crisis is de toegenomen rol van de staat. Want de enige instelling die in staat wordt geacht om een probleem van deze omvang aan te kunnen, is de overheid. Hierbij geven regeringen geld uit dat zij in feite niet hebben, sterker nog: dat in feite niet bestaat, en op deze wijze vergroten zij niet alleen de geldhoeveelheid (met alle gevolgen van dien), maar ook hun begrotingstekort en staatsschuld. Waarbij ze voor het gemak maar vergeten dat ook landen failliet kunnen gaan⁴.

Tegelijkertijd werkt de precaire situatie de tendens in de hand om allerlei bestaande afspraken te negeren, niet alleen op nationaal, maar ook op Europees niveau. Zo licht men bijvoorbeeld collectief de hand met de afspraken van het Europese Stabiliteitspact, die bedoeld zijn om de waarde van de euro op peil te houden. Nood breekt nu eenmaal wetten, dat lijkt bij de bestrijding van de crisis het motto van velen te zijn. Maar ook in tijden van nood gaat de kruik nu eenmaal niet langer te water dan tot hij barst⁵.

Iemand die in dit opzicht grote, ja zelfs onverantwoorde risico's neemt, is onze eigen minister van Financiën Wouter Bos. Hoe langer de crisis duurt, hoe meer miljarden hij uit zijn hoge hoed tevoorschijn tovert, waarbij ook hij essentiële spelregels zoals bijvoorbeeld de Comptabiliteitswet simpelweg aan zijn laars lapt. Door al deze miljardenuitgaven loopt het begrotingstekort in snel tempo op en komt de kredietwaardigheid van de Nederlandse overheid steeds meer in het geding. Een eventuele nationalisatie van ING spant in dit opzicht de kroon, want hiermee zou Bos financieel verantwoordelijk worden voor een bedrijf met een balanstotaal dat twee keer zo groot is als het bruto binnenlands product van Nederland.

Tegelijkertijd lijkt Bos niet te beseffen in welk wespennest hij zich heeft begeven. Want niet alleen is de eenheid binnen de regeringscoalitie door de uiteenlopende opvattingen over de bestrijding van de crisis onder druk komen te staan, maar ook

Bos zelf is uiterst kwetsbaar geworden, doordat hij nu twee heren moet dienen: de wetten van de bancaire wereld en die van de nationale politiek. De twee petten die Bos als 'baas' van Fortis Nederland en ABN Amro en grootaandeelhouder van o.a. ING Bank enerzijds, en minister van Financiën anderzijds draagt, gaan nu eenmaal niet altijd zonder meer samen.

Op den duur zal Bos onherroepelijk tussen deze twee molenstenen worden vermalen, wat zowel hem persoonlijk als de PvdA duur te staan zal komen. En dan is er ook nog eurocommissaris voor Mededinging Neelie Kroes, die met argusogen toeziet of Bos de Europese regels voor staatssteun niet overtreedt.

Ook het politieke bedrijf zelf wordt er door Bos' aanpak beslist niet beter van, daar hij – meestentijds omwille van de 'gevoeligheid' van de materie – de Kamer vaak pas achteraf informeert, terwijl hij ook regelmatig bestaande procedures aan zijn laars lapt. Het parlement klaagt dan ook steeds luider dat het meer en meer 'buitenspel' komt te staan, niet alleen wat betreft de aanpak van de crisis, maar ook wat betreft allerlei andere zaken, zoals bijvoorbeeld de aanschaf van de JSF en de politieke enquête rondom het besluit tot deelname aan de oorlog in Irak in 2003.

Middenin deze duistere tijden verscheen eind 2008 opeens Obama, als een stralende ster aan het politieke firmament, die met zijn licht alles een heel ander aanzien gaf. Met zijn charismatische persoonlijkheid en zijn bereidheid om te luisteren en de dialoog aan te gaan nam hij vriend en vijand voor zich in. De wereld kreeg weer hoop en problemen die muurvast schenen te zitten, leken opeens weer oplosbaar.

Grote vraag bij dit alles was, hoe Obama's verkiezing te rijmen viel met het bestaan van de geheime westerse loges, waar Rudolf Steiner over spreekt. Hoe kon Obama's streven naar een betere wereld samengaan met de ongebreidelde machtswellust van deze groeperingen? Was dit geen ongerijmde tegenstrijdigheid?

Zoals we ontdekten bleek deze tegenstelling in de praktijk minder absoluut te zijn dan gedacht. Na acht jaar Bush is Amerika in veel opzichten achterop geraakt en de loges is er alles aan gelegen om deze achterstand in een voorsprong om te buigen en te garanderen dat de Verenigde Staten ook in de 21ste eeuw in politiek en economisch opzicht de hoofdrol zullen blijven spelen. Voor deze massale sanering van de Amerikaanse economie, die te vergelijken is met de perestrojka in de Sovjet-Unie onder Gorbatsjov in de jaren

negentig van de vorige eeuw, zijn gigantische inspanningen noodzakelijk, ook financieel, en Obama lijkt de aangewezen persoon om zowel in het Congres als bij het Amerikaanse publiek hiervoor de benodigde goodwill te wekken. Zo bezien bestaat er dus in feite helemaal geen tegenstelling tussen Obama's streven en dat van de westerse loges, maar is hij voor hen precies de juiste man op de juiste plaats op het juiste moment. Dit ongeacht het feit of Obama hier zelf weet van heeft of niet.

Het zijn ook deze westerse (Anglo-Amerikaanse) loges, die indirect voor de kredietcrisis verantwoordelijk zijn. Want één van hun doelstellingen is om de VS, en ook Groot-Brittannië, om te toveren tot een 'natie van bezitters', waarin iedereen niet alleen een appeltje voor de dorst bezit, al dan niet in de vorm van aandelen, maar ook een eigen huis. Anders gezegd: er bestond dus een duidelijke politieke wil dat zoveel mogelijk mensen in de VS een huis zouden kopen. Om dit mogelijk te maken werden zelfs twee staatshypotheekbanken opgericht, met de tot de verbeelding sprekende namen Fannie Mae en Freddy Mac. Deze zorgden er vooral voor dat een hypotheek binnen ieders bereik kwam. Het is deze politieke wil die er uiteindelijk verantwoordelijk voor is dat het toezicht tekort schoot en dat de Amerikaanse centrale bank maar door bleef gaan met de geldhoeveelheid te verruimen. De oorzaken van de kredietcrisis liggen dus niet alleen in het financiële en economische leven zelf, maar ook daarbuiten op politiek gebied. Want zonder toestemming van de hoogste autoriteiten had deze crisis natuurlijk nooit kunnen plaatsvinden.

Tegelijk bleek ook de politieke machteloosheid van de Europese regeringen en parlementen met de werkzaamheid van deze loges samen te hangen. In plaats van eigen politieke vormen te ontwikkelen kopieerde vrijwel heel Europa het Engelse parlementarisme. Het hybride stelsel dat door deze vermenging van het Engelse parlementarisme met de – historisch gegroeide – plaatselijke omstandigheden in de betreffende landen ontstond bleek in de praktijk verlamd te werken, met name omdat er niet één partij aan de macht was, zoals in de Verenigde Staten en Groot-Brittannië, maar meerdere partijen die met elkaar een coalitieregering moesten vormen. De compromissen die hiervan noodzakelijkerwijs het gevolg waren verzwakten de politieke slagkracht van de Europese landen dermate, dat de Verenigde Staten en Groot-Brittannië in de

praktijk min of meer vrij spel hadden en hebben.

Tegelijkertijd weten de regeringen van deze beide landen de volkskrachten die in de wereld leven in hun eigen voordeel om te buigen, dit terwijl andere landen deze krachten niet eens opmerken. De onmacht van zowel ons parlement als onze regering is in feite op deze omstandigheden terug te voeren.

Dit proces wordt nog versterkt door de oprichting van allerlei internationale instellingen, zoals bijvoorbeeld de Verenigde Naties, het IMF, de Wereldbank, de NAVO en ook de Europese Unie. Ogenscheinlijk onafhankelijk zijn deze instellingen echter zo opgezet, dat zij in de praktijk een bruikbaar instrument voor met name de Verenigde Staten zijn. Om dit in te zien, hoeven we alleen maar naar de werkzaamheid van deze instellingen te kijken, want ook in dit geval geldt, dat men aan de vruchten de boom kan kennen. Zolang dit allemaal niet wordt doorzien zal de wereld steeds meer onder de ongezonde hege-monie van de VS gebukt gaan.

Wat nu? Wat moet het antwoord zijn op de huidige crisis, en tot op zekere hoogte ook op de werkzaamheid van de westerse loges? Wat kunnen we van deze crisis leren? En wat staat ons te doen om een uitweg te vinden, en vooral: om een nieuwe crisis te voorkomen?

Tussen de regels door is hier in dit boek al het nodige over gezegd, maar nu lijkt het zinvol om al deze oplossingen eens in hun totaliteit te bezien. Daarbij staat één uitgangspunt centraal: terug naar de realiteit!

1. Dit artikel is oorspronkelijk op maandag 13 april 2009 verschenen in het webtijdschrift Mens&Wereld. Met de artikelenreeks in dit tijdschrift werd begonnen op vrijdag 24 oktober 2008.
2. Nederlandse vertaling: Wereldeconomie. Voordrachten & vragenbeantwoordingen (Hesperia, Rotterdam 1986; tweetalige uitgave).
3. ounce – Engelse gewichtsmaat, gelijk aan 31,1034768 gram.
4. Zoals de huidige "Griekse crisis" bewijst (aantekening van 19 mei 2010). Zie ook de volgende voetnoot.
5. Onlangs is deze kruik inderdaad bijna gebarsten, toen de euro begin mei vanwege de 'Griekse crisis' in een vrije val dreigde te belanden. Alleen dankzij een noodgreep konden de Europese regeringsleiders dit doemscenario nog afwenden, namelijk door een Europees Stabiliteitsfonds in te stellen met een jaarlijk astronomisch budget. Hierdoor is het probleem echter wederom nogmaals verschoven, ditmaal niet van de banken naar de nationale overheden, maar van de nationale overheden naar de Europese Unie (aantekening van 19 mei 2010).

Wat nu? (deel II¹)

Ton Jansen

Nadat we de voornaamste aspecten van de kredietcrisis, en vooral de oorzaken daarvan nog eens op een rijtje hebben gezet, wordt het nu tijd onze blik op de toekomst te richten. Wat moet er gebeuren om een uitweg uit deze crisis te vinden, en dat op zo'n manier dat de wereld hier beter van wordt en tegelijk de kans op een volgende crisis zoveel mogelijk wordt voorkomen?

Een aantal punten kunnen worden genoemd, die alle één ding gemeen hebben: terug naar de realiteit! We beginnen onze kleine excursie met de banken die zo'n cruciaal aandeel in het ontstaan van deze crisis hebben gehad. Kijkende naar de rol van de banken is het eerste dat gebeuren moet, dat zij zich weer tot hun kerntaak beperken: het beheren van de spaartegoeden van de mensen; en het uitlenen van deze tegoeden aan bedrijven of instellingen, die enerzijds een maatschappelijke meerwaarde hebben en anderzijds kredietwaardig genoeg zijn om rente en aflossing terug te kunnen betalen, zodat de mensen niet voor hun spaargeld bevreesd hoeven te zijn en hier ook een – bescheiden – rente over kunnen ontvangen. Juist dankzij de bundeling van vele kleinere en grotere bedragen kunnen banken het risico voor de kredietverstrekker spreiden².

Door zich van deze kerntaak te verwijderen en zich in grootschalige risicovolle speculaties te begeven, met als enige doel om met geld zoveel mogelijk geld te maken, hebben banken in feite het onheil over zichzelf afgeroepen. Dit geldt met name voor de zogeheten zakenbanken zoals bijvoorbeeld Lehman Brothers, die dan ook collectief in de problemen zijn geraakt toen de huizenmarkt instortte. Banken die zich aan hun kerntaak hielden, waaronder bijvoorbeeld de Triodosbank in Nederland, blijken de kredietcrisis min of meer ongeschonden te hebben doorstaan. Omdat zij geen risicovolle bezittingen hadden, hoefden zij ook geen grote verliezen te incasseren.

Tegelijkertijd is het zaak om de rol van aandeelhouders onder de loep te nemen. Met hun zucht naar korte-termijn-winsten zuigen deze bedrijven niet alleen leeg, dit ten koste van de mensen die daadwerkelijk aan de productie bijdragen, maar sturen ze ook de bedrijfsvoering in een ongezonde

richting. Dit geldt niet alleen voor de banken maar ook voor het bedrijfsleven als geheel.

Waar het naar toe moet is dat de leiding van een bedrijf volkomen onafhankelijk van welke geldschietter dan ook de koers kan bepalen, dit niet in de eerste plaats op grond van financiële motieven, maar van de maatschappelijke behoefte aan het product dat wordt gefabriceerd of de dienst die wordt geleverd. Bedrijven zijn er om in de behoeften van de mensen te voorzien, niet om als melkkoek voor speculanten te fungeren. Geld (winst) is hierbij een middel, geen doel. Het eigendom van een bedrijf dient daarbij in handen te zijn van mensen die werkelijk interesse in het bedrijf hebben. De traditionele eenmanszaak, waar de ondernemer tegelijk eigenaar is, die in nauw overleg met zijn afnemers de koers bepaalt, is hier een klassiek voorbeeld van. Met dit voorbeeld voor ogen moeten nu ook voor grootschalige bedrijven soortgelijke vormen van eigendom en bedrijfsvoering worden gecreëerd.

Voor zover een bedrijf kapitaal nodig heeft, kan het dit in principe lenen, want hierdoor blijft de onafhankelijkheid van de leiding gegarandeerd, op zo'n manier dat op een gezonde wijze verantwoording aan de geldschietters wordt afgelegd. Het geleende bedrag moet immers vroeger of later worden terugbetaald, en zowel degene die het bedrijf leidt als de geldschietters hebben er belang bij dat dit ook daadwerkelijk gebeurt. Terwijl de kapitaalverstrekker, of dit nu een bank is of een particulier, ook graag op zijn tijd rente over het geleende bedrag wil ontvangen.

De voorstellen die de commissie Maas recentelijk heeft gedaan gaan voor een deel in deze richting. Volgens deze commissie moet namelijk niet langer de aandeelhouder centraal staan bij de banken, maar de klant. Helaas blijft tamelijk vaag hoe dit – en ook de andere ideeën die de commissie aandraagt – in de praktijk gerealiseerd moeten worden, terwijl een alomvattende visie node wordt gemist. Doordat in principe van zelfregulering wordt uitgegaan, moet bovendien gevreesd worden dat de banken de aanbevelingen van de commissie voor kennisgeving zullen aannemen³.

Een volgende maatregel die voor de toekomst noodzakelijk is, is dat geld op de een of andere manier zal moeten kunnen 'sterven', zodat er geen massale opeenhopingen van kapitaal meer kunnen ontstaan, die de economie ontwrichten. Hoe dit precies vormgegeven zal moeten worden is niet zo eenvoudig, temeer daar Rudolf Steiner hier geen concrete aanwijzingen voor heeft gegeven. Bovendien nemen digitale betalingen tegenwoordig een steeds belangrijker plaats in het betalingsverkeer

in, een omstandigheid die in Rudolf Steiners tijd nog niet aan de orde was. Het hóe mag dan onzeker zijn, maar dát het geld op een zekere manier moet kunnen sterven, zodat het niet eindeloos als een soort kanker kan gaan woekeren, lijkt als een paal boven water te staan⁴.

Nauw hiermee verbonden is de noodzaak dat de groei van de geldhoeveelheid weer gelijke tred zal houden met de reële economische productie. Want geld is nu eenmaal een middel om bepaalde zaken mogelijk te maken, geen doel op zichzelf. De laatste decennia groeide de geldhoeveelheid echter veel harder dan de reële economie, zodat er meer geld was dan nodig.

Het ‘kind met het waterhoofd’ dat op deze manier ontstond, leidde tot de omvangrijke speculatie, die een van de belangrijkste oorzaken van de kredietcrisis is⁵. Ook in dit opzicht moeten we dus terug, of liever gezegd vooruit naar de realiteit.

Uiterst essentieel is ook het derde punt, dat met de ‘besturing’ van het economische leven samenhangt. Deze besturing draagt onder de huidige omstandigheden niet alleen een centralistisch maar ook een abstract karakter. In principe probeert men de economie namelijk vanuit enkele centrale punten, te weten de ministeries van Financiën en de centrale banken, te dirigeren. Dit op basis van een uiterst abstracte economische wetenschap, die min of meer naar het model van de natuurwetenschap is gevormd en de samenleving als een soort machine opvat. Zo proberen bijvoorbeeld centrale banken door verlaging van de rente de economie te stimuleren, terwijl nationale overheden hetzelfde nastreven door de belastingen te verminderen of hun eigen uitgaven te vergroten. Of deze maatregelen daadwerkelijk effect hebben, zal echter in alle gevallen moeten worden afgewacht, en in deze zin verschilt de economische wetenschap niet veel van koffiedik kijken.

In plaats van deze economie, die op basis van abstracte principes vanuit enkele centrale punten wordt bestuurd, zal het bestuur van het economische leven zo moeten worden ingericht, dat dit enerzijds gedecentraliseerd wordt, terwijl het anderzijds concrete maatregelen kan treffen, waarvan het effect van tevoren met zekerheid kan worden vastgesteld.

Met zijn beschrijving van de zogenoemde ‘associatieve economie’, waarin talloze associaties van producenten, handelaren en consumenten het verloop van het economische leven bepalen, heeft Rudolf Steiner een weg in deze richting gewezen. Hierbij geven niet langer allerlei abstracte indicatoren, zoals bijvoorbeeld de hoogte van de werkloosheid,

de richting aan, maar de concrete problemen, waar men in het economische leven van alledag tegenaan loopt. Bijvoorbeeld het feit dat de prijs van graan in een bepaalde streek op een gegeven moment het brood voor de consumenten aldaar onbetaalbaar maakt.

Niet door abstracte, centralistische maatregelen van boven af, door mensen die in feite niets met het daadwerkelijke economische leven te maken hebben, maar door gezamenlijk overleg van de direct betrokkenen in de betreffende associaties kan hier een adequaat antwoord op worden gevonden. Uit een dergelijke associatieve economie zal op den duur ook een heel andere, veel concretere economische wetenschap ontstaan.

Zoals Rudolf Steiner laat zien zal een dergelijke associatieve economie min of meer vanzelf ontstaan, wanneer het maatschappelijke leven niet zoals nu een onontwarbare kluwen is, maar op een heldere en overzichtelijke manier geleed in de drie delen waaruit het bestaat. Met andere woorden: wanneer het economische leven, het rechtsleven en het geestesleven formeel een zekere onafhankelijkheid van elkaar hebben verkregen en naar hun eigen wetmatigheden kunnen functioneren. Dit is zonder meer een levensnoodzaak te noemen. Want vrijwel al de problemen waar de huidige samenleving mee kampt hebben op de een of andere manier hun oorzaak in de ongezonde vervlechting van deze drie levensgebieden.

Doordat de overheid in een dergelijke driegelede samenleving op de juiste manier grenzen aan het economische leven stelt, zal dit ook zijn broederlijke karakter tonen. Uit de afhankelijkheden die het economische leven bepalen vloeit immers – juist door de concrete problemen die in de associaties aan de orde zijn – in feite als vanzelf de bereidheid voort om elkaar bij te staan. Om de simpele reden dat de een de ander nodig heeft, want wat moet een bakker zonder mensen die brood eten? Hij vindt zijn bestaansrecht in hun behoeften, terwijl omgekeerd zijn klanten voor hun broodvoorziening op hem (en op de boer, molenaar, transporteur, enzovoorts) zijn aangewezen.

Tegelijkertijd kan het rechtsleven, juist doordat het van de ongezonde vervlechting met het economische leven is verlost, in een dergelijke driegelede maatschappij zijn eigenlijke opgave pas waar maken: het scheppen van een menswaardige samen-

leving, op basis van rechtsgelijkheid van alle burgers. Anderzijds dient dit van economische banden verlore rechtsleven zijn verlamme greep op het geestesleven te laten varen, zodat beide eerstgenoemde samenlevingsgebieden, het economische leven en het rechtsleven, van het bevrijde geestesleven de noodzakelijke impulsen voor hun verdere ontwikkeling en vernieuwing kunnen ontvangen.

Zo kunnen alleen in een driegelede samenleving de drie idealen van de Franse revolutie, vrijheid, gelijkheid en broederschap, worden verwerkelijkt. En wel in een vrijgemaakt geestesleven, dat de individuele ontwikkeling van de mens bevordert; in een broederlijke economie, die in de behoeften van de mensen voorziet; en in een rechtsleven, dat alle burgers gelijke rechten garandeert, en hen – in de vorm van directe democratie – ook meer, dat wil zeggen daadwerkelijke zeggenschap verleent. Hiermee vormt de sociale driegeleding tegelijk ook de ‘derde weg’ tussen kapitalisme en socialisme, waar zo velen naar zoeken.

Het is met name de opgave van Europa om deze derde weg te realiseren, als tegenwicht tegen de eenzijdige nadruk op politiek en vooral economie die van de Verenigde Staten uitgaat. Zo bezien zouden we deze driegelede ‘derde weg’ ook de ‘weg van het midden’ kunnen noemen, tegenover de eenzijdige, vooral economisch en politiek bepaalde weg van het Westen, en de eenzijdige geestelijke weg van het Oosten.

Willen we werkelijk tot een dergelijke driegelede sociale samenleving komen, dan zal ook de macht van de westerse loges moeten worden doorzien. Want deze streven er met alle mogelijke middelen naar om een dergelijke maatschappijvorm te voorkomen, daar dit onherroepelijk een einde aan hun ongebreidelde machtsstreven zou maken. Een handjevol beroeps politici is gemakkelijk te manipuleren, zeker via de vormen die het democratische leven in Europa heeft aangenomen, en ook via de internationale instellingen die na de Tweede Wereldoorlog zijn ontstaan. In een driegelede samenleving, waar het zwaartepunt van de macht via directe vormen van democratie bij de burgers zelf ligt, is dit echter veel moeilijker, zo niet onmogelijk. Vooral wanneer er sprake is van een werkelijk vrij geestesleven, dat de mensen op een onafhankelijke en eerlijke manier voorlicht en zelfbewustzijn verleent. De bevrijding van Europa uit de knellende greep van de Amerikaanse overheersing hangt dus

ten nauwste samen met de invoering van een driegelede samenleving.

Last but not least dient ook het financiële stelsel als zodanig te worden hervormd, in de zin dat er een werkelijk internationale munt komt, uitgegeven door een echte mondiale bank. Zolang de dollar immers nog als werelddetaalmiddel fungeert, zal van een evenwichtige wereldeconomie geen sprake kunnen zijn, om de simpele reden dat deze dan altijd ondergeschikt zal blijven aan de politieke en economische belangen van de Verenigde Staten. Die nu eenmaal per definitie niet het algemene belang maar het nationale eigenbelang behelzen en vanwege de status als militaire supermacht ook uiterst hoge uitgaven met zich meebrengen. Werkelijke globalisatie veronderstelt dus in feite een grondige herziening van de akkoorden van Bretton Woods uit 1944.

Ook voor een dergelijke herziening van het mondiale financiële stelsel lijkt de sociale driegeleding een regelrechte voorwaarde. Want bij de huidige vervlechting van het economische en politieke leven zullen politici nauwelijks geneigd zijn om de suprematie van de VS ter discussie te stellen. De economische repercussies die dit waarschijnlijk tengevolge zou hebben zullen hen immers bij de eerstvolgende verkiezingen onherroepelijk opbreken. Alleen politici, die geen economische verantwoordelijkheden hebben en derhalve niet vatbaar zijn voor ‘economische chantage’, en economische bestuurders die geen verkiezingen te duchten hebben, zullen in staat zijn om aan het machtsstreven van de VS tegenwicht te bieden.

De eerste stap om dit alles te realiseren is inzicht. Inzicht in de ‘fabeltjes’ die de reguliere geschiedwetenschap ons voorspiegelt. En tevens inzicht in de ware verhoudingen. Tot dit inzicht kan de kredietcrisis ons opwekken.

1. Dit artikel is oorspronkelijk verschenen op woensdag 15 april 2009.
2. Zeer lezenswaardig is in dit opzicht ook het artikel Verbied banken te speculeren, dat Triodos-directeur Peter Blom recentelijk over dit onderwerp schreef (De Volkskrant, vrijdag 7 mei 2010) *(aantekening van 22 mei 2010).
3. Zie Frank van Alphen, Bankier herontdekt spaarder en Focus op aandeelhouder uniek voor Nederland. De Volkskrant, resp. 7 en 10 april 2009. Zie ook Robert Giebels, Banken moeten trouw belonen en ‘Aandeelhouder is niet de boosdoener’, alsmede ‘Er staat niets in dat bankiers niet bevalt’. De Volkskrant, resp. 9 en 10 april 2009.
4. Zie met betrekking tot dit onderwerp het opstel Stervend geld (Ton Jansen, De kredietcrisis en wat dies meer zij, pag. 20-22).
5. Hetzelfde fenomeen doet zich nu wederom voor bij de huidige ‘Griekse crisis’, waar speculanten met opzet een faillissement van de Griekse overheid trachten te bewerkstelligen (aantekening van 22 mei 2010).

Mission Statement Apokalyps nu!

Een kleine westerse machtselite is bezig de wereld naar haar hand te zetten. Zij gebruikt daartoe diverse instrumenten. Zij houdt geen rekening met de individuele wil en vrijheid van mensen. Zij veracht de menselijke vrijheid en waardigheid door het voeren van geënceneerde oorlogen, het beheersen van de belangrijkste geld- en energiestromen in de wereld, het manipuleren van het bewustzijn van mensen door de media tot haar spreekbuis te maken, het naar eigen believen omverwerpen van al dan niet democratisch gekozen regimes, het opzetten van volkeren en culturen tegen elkaar, etc. etc. Haar stromannen en trawanten zitten op belangrijke posten in de wereld van politiek, industrie en cultuur. Daarbij wordt een tendens zichtbaar om alle gebieden van de samenleving centralistisch aan te sturen en een nieuwe Wereldorde te creëren, ongeacht of zij zich openbaart als 'traditionele dictatuur' of moderne parlementaire democratie naar westers model. De eenheidsstaat kent vele gedaanten.

De kern van deze westerse elite, maakt deel uit of staat onder invloed van zogenaamde in het verborgen opererende 'occulte loges' en stelt de daar aanwezige spirituele inzichten op het gebied van mens- en wereldontwikkeling in dienst van machtspolitieke doeleinden.

"Apokalyps nu!" wil door middel van artikelen de invloed van deze machtselite zichtbaar maken, ingaan op actuele ontwikkelingen en waar nodig diep in de historie duiken om langlopende ontwikkelingen te duiden.

In een tijd waarin uitsluitend het weeg- en meetbare, de harde feiten, het primaat van onze tijd schijnt te hebben, willen we ingaan op de geestelijke, spirituele achtergronden van onze tijd.

Aan het eind van de 19e en begin 20e eeuw, aan de vooravond van de dramatische gebeurtenissen die leidden tot de 1e Wereld Oorlog, en in een tijd waarin het materialistische wereldbeeld en de materialistische wetenschap tot volle wasdom waren gekomen, bracht Rudolf Steiner zijn Geesteswetenschap ook wel Antroposofie genaamd in de openbaarheid.

Steiners Antroposofie wilde noch een nieuw geloof noch een nieuw dogma in de wereld zetten. Vanuit een levende verbinding met een voor hem vanzelfsprekende wereld van de Geest, die de materiële wereld doordringt en waaraan zij haar bestaan ontleent, werd een spiritueel mens- en wereldbeeld beschreven dat voor een ieder met het volle verstand en een gezond waarheidsgevoel op te nemen is. Als antwoord op de bedoelingen van boven beschreven Anglo-Amerikaanse loges, en de sociale chaos die hiervan uitging en uitgaat, ontwikkelde Rudolf Steiner in 1917 de idee van de 'driegeleding van het sociale organisme', een sociale structuur waarin de moderne mens zichzelf als vrijheidsimpuls in het cultureel-geestesleven, als broederschapimpuls in het economische leven en als democratische impuls in het rechtsleven, kan herkennen. Géén centralistisch geordende eenheidsstaat dus maar een driegeleding waarin de drie gebieden van de samenleving geordend zijn naar haar eigen wetmatigheden: **Vrijheid** als noodzaak voor de waardige ontwikkeling van de mens in het geestesleven (onderwijs, gezondheidszorg, cultuur), **Gelijkheid** in het rechtsleven (het begrensde gebied van de staat waar de democratische impuls op zijn plaats is) en **Broederschap** in het economische leven (het gebied van de economie waar op basis van associaties, werkelijk zakelijk kan waargenomen worden wat de behoeften van de mensen zijn en waarin de overheid géén rol speelt).

De opgave van Europa ligt niet in het blindelings volgen van boven beschreven westerse machtsimpulsen. De helende kracht, die van Europa zou kunnen uitgaan, zal uitsluitend kunnen liggen in het doorgronden van de werkelijke krachten die liggen achter het westerse machtsstreven op basis van een modern spiritueel denken. Het kweken van gevoelens van afgunst en haat tegen welk volk dan ook is ons vreemd. De impulsen die van de westerse loges uitgaan, staan rechtstreeks tegenover de belangen van de 'eigen' westerse volkeren en dienen daarom in het juiste licht gezet te worden.

